

Β. ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ

**ΦΥΛΑΚΑΣ ΜΟΥΣΕΙΩΝ ΚΑΙ
ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΩΝ ΧΩΡΩΝ**

B.1. Σύντομη Περιγραφή Επαγγελματικών Δραστηριοτήτων (προφίλ επαγγέλματος).

Ο κάτοχος διπλώματος ΙΕΚ στην ειδικότητα Φύλακας Μουσείων και Αρχαιολογικών χώρων έχει πιστοποιήσει τις γνώσεις δεξιότητας και επαγγελματικές ικανότητες που τον καθιστούν ικανό να εργασθεί σε εξαρτημένες εργασίες ως Φύλακας Αρχαιολογικών χώρων και Μουσείων τόσο στον δημόσιο όσο και στον ιδιωτικό τομέα.

A. Στο Υπουργείο πολιτισμού (Αρχαιολογικοί χώροι, Μουσεία, Μονές και Ιεροί Ναοί, Πινακοθήκες)

B Στον ιδιωτικό τομέα (Ιδιωτικά Μουσεία, Πινακοθήκες καθώς και Συλλογές έργων τέχνης Οργανισμών, Τραπεζών, η Βιομηχανιών η άλλων ιδιωτικών φορέων.)

B.1.1. Τομέας δραστηριοτήτων.

Ο απόφοιτος του ΙΕΚ στην ειδικότητα «φύλακας αρχαιολογικών χώρων και μουσείων» βάσει της θεωρητικής και τεχνικής του κατάρτισης μπορεί να εργάζεται φυλάσσοντας με ζήλο, επιμέλεια, υπευθυνότητα και φροντίδα τα μνημεία και τα έργα της πολιτιστικής κληρονομιάς, είτε αυτά είναι της πρώιμης αρχαιότητας, της ύστερης, Βυζαντινά, μοντέρνα η σύγχρονα, εκτελώντας τις ακόλουθες κύριες επαγγελματικές δραστηριότητες.

- 1) Γνωρίζει και εκτιμά τα στοιχεία της τέχνης που διαμόρφωσαν τον παγκόσμιο και κυρίως τον ελληνικό πολιτισμό καθώς και αυτά που διαμόρφωσαν την ιστορική γνώση και την πολιτιστική συνείδηση.
- 2) Γνωρίζει να εκτιμά και να προστατεύει το φυσικό περιβάλλον, όπου είναι ενταγμένοι οι χώροι που φυλάσσει.
- 3) Γνωρίζει τις βασικές αρχές της μουσειολογικής θεωρίας και πράξης
- 4) Γνωρίζει να εφαρμόζει βασικά μέτρα πρόληψης με την χρήση ηλεκτρονικών συστημάτων ασφαλείας.
- 5) Γνωρίζει βασικές αρχές μεταφοράς και ασφαλούς χειρισμού των έργων τέχνης
- 6) Γνωρίζει τρόπους αντιμετώπισης έκτακτων περιστατικών.
- 7) Γνωρίζει θέματα σχετικά με την αρχαιολογική νομοθεσία.
- 8) Γνωρίζει να επικοινωνεί με τους επισκέπτες των χώρων.
- 9) Γνωρίζει τους βασικούς κανόνες πρώτων βοηθειών και υγιεινής.
- 10) Γνωρίζει τους κανόνες της επαγγελματικής δεοντολογίας και τους κώδικες των αρχών της τεχνικής της επικοινωνίας.
- 11) Γνωρίζει καλά τουλάχιστον μία ξένη γλώσσα.

B.1.2. Επαγγελματικά Καθήκοντα

B.1.2.1 Για να γνωρίζει τα στοιχεία της πολιτιστικής κληρονομιάς πρέπει:

- ♦ Να γνωρίζει όλα τα στοιχεία που απαρτίζουν την τέχνη του αρχαίου ελληνικού πολιτισμού. (Αρχιτεκτονική, γλυπτική ζωγραφική).
- ♦ Να γνωρίζει στοιχεία της χριστιανικής τέχνης.
- ♦ Να γνωρίζει στοιχεία της τέχνης στη Δύση.
- ♦ Να γνωρίζει στοιχεία της νεοελληνικής τέχνης, λαογραφίας και λαϊκής τέχνης.

- ♦ Να γνωρίζει την έννοια του υλικού πολιτισμού, την ιστορία και τις πηγές της ως έκφραση της πολιτιστικής ταυτότητας και της ιστορικής συνείδησης.
- B.1.2.2. Για να γνωρίζει να εκτιμά και να προστατεύει το φυσικό περιβάλλον πρέπει
- ♦ Να γνωρίζει τις βασικές έννοιες «περιβάλλον» και «οικολογία»
 - ♦ Να γνωρίζει τις βασικές λειτουργίες των οικοσυστημάτων της Ελλάδος και των βιοτόπων της.
 - ♦ Να γνωρίζει τις αιτίες, την πρόληψη και καταπολέμηση της περιβαλλοντικής ρύπανσης.
- B.1.2.3. Για να γνωρίζει τις βασικές αρχές της μουσειολογικής θεωρίας και πράξης πρέπει
- ♦ Να γνωρίζει την ιστορία τον ορισμό τα είδη και την εξέλιξη των μουσείων.
 - ♦ Να γνωρίζει την χρήση των αντικειμένων, τις εκπαιδευτικές δραστηριότητες και τον σκοπό των εκθέσεων των έργων.
 - ♦ Να γνωρίζει πρακτικά θέματα σχετικά με την λειτουργία, την οργάνωση τον ρόλο και άλλες ιδιαιτερότητες του μουσείου στη ζωή του σύγχρονου ανθρώπου.
- B.1.2.4. Για να μπορεί να εφαρμόσει μέτρα πρόληψης με την χρήση ηλεκτρονικών συστημάτων ασφαλείας πρέπει
- ♦ Να γνωρίζει την χρήση ΗΥ.
 - ♦ Να γνωρίζει την χρήση ηλεκτρονικών συστημάτων φύλαξης, ανίχνευσης κίνησης, μαγνητικές επαφές, κλειστό κύκλωμα τηλεόρασης (C C T. V.) πύλες προσπέλασης κ.λ.π.
 - ♦ Να γνωρίζει να αντιμετωπίζει αναίτιους συναγερμούς (false alarm) και να συντηρεί ή να επισκευάζει τα συστήματα
- B.1.2.5. Για να μπορεί να αντιμετωπίσει ασφαλείς τρόπους χειρισμού και μεταφοράς έργων τέχνης καθώς και να μπορεί να αναγνωρίζει φθορές και να τις καταγράφει πρέπει
- ♦ Να γνωρίζει να χειρίζεται το αρχαιολογικό, το λαογραφικό και ιστορικό υλικό καθώς και τα έργα τέχνης
 - ♦ Να γνωρίζει τις σύγχρονες μεθόδους συσκευασίας έργων τέχνης και όλα τα προτεινόμενα υλικά μεταφοράς
 - ♦ Να γνωρίζει και να αναγνωρίζει τις μορφές φθοράς από φυσικούς παράγοντες (θερμοκρασία, υγρασία, έντομα, φως), από μηχανικούς παράγοντες (θραύση, απολέπιση κ.α.) και από ατμοσφαιρικούς παράγοντες (υγρασία, θερμοκρασία πίεση).
- B.1.2.6. Για να μπορεί να αντιμετωπίσει και να προλάβει έκτακτα περιστατικά πρέπει
- ♦ Να γνωρίζει ότι χρειάζεται διαφορετική προετοιμασία για τις διαφορετικές μορφές πολιτιστικής κληρονομιάς.
 - ♦ Να γνωρίζει τον σχεδιασμό, τις τεχνικές και την αντίδραση σε περίπτωση σεισμού, φωτιάς πλημμύρας.

- ♦ Να γνωρίζει να αντιμετωπίζει τους κινδύνους σε περίπτωση ένοπλης συμπλοκής (πόλεμος βομβαρδισμός κλοπή βανδαλισμός).

B.1.2.7. Για να είναι ενήμερος σχετικά με την αρχαιολογική νομοθεσία πρέπει

- ♦ Να γνωρίζει πως πρέπει να ενεργεί σε περίπτωση ευρέσεως αρχαίων.
- ♦ Να γνωρίζει τις υποχρεώσεις δήλωσης αρχαιοτήτων, τις συνέπειες λαθρανασκαφής, κλοπής, παράνομου εμπορίου κλεπταποδοχής κλπ.
- ♦ Να μπορεί να διακρίνει τα έργα βάσει της χρονολόγησής τους σε αρχαία μεσαιωνικά και μεταγενέστερα και να γνωρίζει τις νομοθετικές διατάξεις που τα αφορούν.

B.1.2.8. Να γνωρίζει να επικοινωνεί με τους επισκέπτες των χώρων στους οποίους θα προσφέρουν τις υπηρεσίες τους .

- ♦ Να μπορούν να δείχνουν σεβασμό και να προσφέρουν βοήθεια σε άτομα με ειδικές ανάγκες, σε ηλικιωμένους, σε ομάδες διαφορετικών εθνοτήτων.
- ♦ Να βρίσκονται σε ψυχολογική ετοιμότητα και να μπορούν να αντιδρούν και να κινητοποιούνται σε περίπτωση αρνητικών αντιδράσεων.

B.1.2.9. Για να κατέχει τους κανόνες πρώτων βοηθειών και υγιεινής πρέπει

- ♦ Να γνωρίζει να αντιμετωπίζει έκτακτα περιστατικά όπως τραυματισμούς, κατάγματα, διαστρέματα, εξαρθρώσεις.
- ♦ Να γνωρίζει τρόπους επίδεσης και απολύμανσης τραυμάτων και να μπορεί να αντιμετωπίζει προβλήματα αναπνευστικά και κυκλοφορικού συστήματος.

B.1.2.10. Για να μπορεί να ανταποκρίνεται στους κανόνες της επαγγελματικής δεοντολογίας και στους κώδικες των αρχών της τεχνικής της επικοινωνίας πρέπει.

- ♦ Να γνωρίζει τους εθνικούς και διεθνείς κώδικες επαγγελματικής δεοντολογίας.(ICOM)
- ♦ Να γνωρίζει τις ποινικές διατάξεις σχετικές με την κλοπή, την φθορά, και την αποφυγή πληρωμής εισιτηρίου.
- ♦ Να γνωρίζει τις διαδικασίες, τα μέσα, τις αρχές και την τεχνική της επικοινωνίας στα πλαίσια του κοινωνικού και εργασιακού περιβάλλοντος.

B.1.2.11. Για να μπορεί να επικοινωνεί με άρτιο τρόπο στην δουλειά του, πρέπει να κατέχει καλά τουλάχιστον μια ξένη γλώσσα και να γνωρίζει την ορολογία σχετικά με την ιστορία της τέχνης, την μουσειολογία την συντήρηση έργων τέχνης, τα συστήματα φύλαξης και τις πρώτες βοήθειες.

B.2. Αναλυτική Περιγραφή των απαραίτητων Γνώσεων και Δεξιοτήτων για τη συγκεκριμένη Ειδικότητα.

B.2.1. Περιγραφή Γενικών Γνώσεων και Δεξιοτήτων

Οι καταρτιζόμενοι των ΙΕΚ στην ειδικότητα «Φύλακες μουσείων και αρχαιολογικών χώρων» θα απασχοληθούν κατά κύριο λόγο σε μουσεία ή αρχαιολογικούς χώρους και θα κληθούν να παρέχουν τις υπηρεσίες τους στους επισκέπτες των χώρων αυτών. Είναι αναγκαίο να γνωρίζουν και να εφαρμόζουν στοιχειώδεις κανόνες καλής συμπεριφοράς με τον κόσμο με τον οποίο θα έρχονται σε επαφή και να έχουν καλλιεργήσει τις επικοινωνιακές τους δεξιότητες. Θα πρέπει να είναι σε θέση να ενσωματωθούν αρμονικά στο εργασιακό περιβάλλον ενός πολιτιστικού οργανισμού και να συνεργάζονται με άρτιο τρόπο με τους υφιστάμενους, συνεργάτες και προϊστάμενούς τους. Ακόμη, θα πρέπει να είναι εξοικειωμένοι με τις έννοιες της προστασίας του περιβάλλοντος και να εφαρμόζουν τις βασικές αρχές της, καθώς θα δρουν κατεξοχήν σε χώρους πολιτισμού.

B.2.2. Περιγραφή Βασικών Επαγγελματικών Γνώσεων και Δεξιοτήτων.

Οι καταρτιζόμενοι των ΙΕΚ στην ειδικότητα «Φύλακες μουσείων και αρχαιολογικών χώρων» είναι ανάγκη να διδαχθούν ποικίλα γνωστικά αντικείμενα που θα τους επιτρέψουν να ασκήσουν με επιτυχία τα καθήκοντά τους. Ως βασικές γνώσεις, τις οποίες θα πρέπει να κατέχουν, κρίνονται οι ακόλουθες:

- Καλή γνώση μιας ξένης γλώσσας (κατά προτίμηση αγγλικής) που θα τους επιτρέψει να επικοινωνούν στοιχειωδώς με τους ξένους επισκέπτες των χώρων, όπου θα εργάζονται.
- Βασικές γνώσεις ηλεκτρονικών υπολογιστών που θα τους δώσουν τη δυνατότητα να χειριστούν και άλλα απλά προγράμματα ηλεκτρονικών υπολογιστών. Χρήσιμη είναι και η εξοικείωσή τους με τα πολυμέσα, καθώς η χρήση τους έχει γενικευτεί στα σύγχρονα μουσεία.
- Στοιχεία περιβαλλοντικής αγωγής.
- Βασικές γνώσεις για την επιστήμη της ιστορίας και τους σημαντικούς σταθμούς και εκφραστές της ιστορίας της τέχνης, ώστε να εκτιμούν ανάλογα τους αρχαιολογικούς χώρους ή τα αντικείμενα τέχνης τα οποία θα κληθούν να προστατεύσουν.
- Τεχνικές επικοινωνίας τόσο με τους επισκέπτες των χώρων εργασίας τους όσο και με τους προϊστάμενους και τους συναδέλφους τους. Ακόμη, είναι αναγκαίο να γνωρίζουν τον τρόπο σύνταξης μιας αναφοράς ή ενός επίσημου εγγράφου.

- Στοιχεία επιχειρηματικότητας (η έννοια της επιχείρησης, θεσμικό πλαίσιο, κ.λ.π.). Ακόμη, θα πρέπει να είναι σε θέση να γνωρίζουν τα θεσμικά δικαιώματα και τις υποχρεώσεις τους και να απευθύνονται στους αρμόδιους φορείς για τα προβλήματα του κλάδου τους. Στο ίδιο πλαίσιο θα πρέπει να γνωρίζουν τα επαγγελματικά δικαιώματά τους, όπως αυτά ορίζονται και προστατεύονται από το νόμο αλλά και τους τυχόν περιορισμούς στους οποίους υπόκεινται.
- Υγιεινή και πρώτες βοήθειες για την αντιμετώπιση έκτακτων περιστατικών, που μπορεί να προκύψουν κατά τη διάρκεια της απασχόλησής τους και τα οποία χρήζουν άμεσης αντιμετώπισης.
- Βασικές γνώσεις μουσειολογίας που θα τους επιτρέψουν να γνωρίζουν τους τρόπους λειτουργίας ενός μουσείου ή ενός πολιτιστικού οργανισμού γενικότερα. Ιδιαίτερη έμφαση θα πρέπει να δοθεί στην ασφάλεια και προστασία πολιτιστικών προϊόντων, το οποίο αποτελεί και το κύριο αντικείμενο απασχόλησής τους.

B.2.3. Περιγραφή Ειδικών Επαγγελματικών Προσόντων.

Εκτός από τις βασικές γνώσεις που είναι αναγκαίες για την εξάσκηση του επαγγέλματος του φύλακα μουσείων ή αρχαιολογικών χώρων, οι καταρτιζόμενοι θα πρέπει να ενημερώνονται συνεχώς για κάποιους τομείς που εξελίσσονται με την πάροδο του χρόνου. Τέτοιοι τομείς είναι:

1. Τα συστήματα ασφαλείας, των οποίων οι δυνατότητες βελτιώνονται συνεχώς και δεν αρκεί η εφάπαξ εξοικείωση τους με αυτά. Είναι αναγκαίο οι γνώσεις που θα αποκτήσουν οι καταρτιζόμενοι σε σχέση με το θέμα αυτό να ανανεώνονται διαρκώς, σύμφωνα με τις τεχνολογικές εξελίξεις που σημειώνονται, ακόμη και μετά το πέρας της κατάρτισής τους.
2. Χρήση ηλεκτρονικών υπολογιστών: είναι γνωστό πως τα προγράμματα ηλεκτρονικών υπολογιστών εξελίσσονται με αλματώδεις ρυθμούς και οι καταρτιζόμενοι θα πρέπει να είναι σε θέση να παρακολουθούν τις αλλαγές και τις βελτιωμένες εκδόσεις τους (λ.χ. από MS DOS σε WINDOWS 95 και WINDOWS 98 και WINDOWS 2000).
3. Ενημέρωση για τις τυχόν αλλαγές των νομοθετικών ρυθμίσεων που αφορούν στους νόμους για την προστασία των αρχαιοτήτων.

Β.3. Πρόγραμμα Κατάρτισης
Β.3.1. Ωρολόγιο Πρόγραμμα.

Α/Α	ΜΑΘΗΜΑΤΑ	Α΄ ΕΞΑΜΗΝΟ			Β΄ ΕΞΑΜΗΝΟ			Γ΄ ΕΞΑΜΗΝΟ			Δ΄ ΕΞΑΜΗΝΟ		
		Θ	Ε	Σ	Θ	Ε	Σ	Θ	Ε	Σ	Θ	Ε	Σ
1.	Αγγλικά ή Γαλλικά	3		3	3		3	3		3	3		3
2.	Ιστορία της Τέχνης	4		4	4		4	4		4	4		4
3.	Περιβαλλοντική Α- γωγή – Οικολογία	2		2									
4.	Χρήση Η/Υ		2	2		2	2						
5.	Ελληνική Λαϊκή Τέ- χνη				3		3						
6.	Φυσική Αγωγή και Αυτοάμυνα		2	2		2	2		2	2		2	2
7.	Ιστορία και Υλικός Πολιτισμός	2		2									
8.	Στοιχεία Μουσειολο- γίας	4		4	4		4						
9.	Τουριστική Ψυχολο- γία	2		2	2		2						
10.	Εισαγωγή στις βασικές έννοιες προστασίας της πολιτιστικής κλη- ρονομιάς										2		2
11.	Βασικές αρχές φύλα- ξης μουσείων, μνη- μείων και αρχαιολογι- κών χώρων	2		2	4		4	4		4			
12.	Τεχνική Επικοινωνίας – Επιχειρηματικότητα							1		1			
13.	Αρχές Προληπτικής Συντήρησης							2		2			
14.	Αντιμετώπιση Έκτα- κτων Περιστατικών							2	1	3	2	1	3
15.	Διαχείριση Συλλογών – Χειρισμός και Μεταφο- ρά Έργων Τέχνης							2	2	4			
16.	Υγιεινή – Πρώτες Βοήθειες								2	2			
17.	Στοιχεία Νομοθεσίας για την Προστασία της Φυσικής και Πολιτιστι- κής Κληρονομιάς										2		2
18.	Κώδικες Επαγγελματι- κής Συμπεριφοράς										1		1
19.	Ηλεκτρονικά Συστή- ματα Ασφαλείας										2	1	3
Σ		19	4	23	20	4	24	18	7	25	16	4	20

Θ = ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΘΕΩΡΗΤΙΚΑ
Ε = ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑΚΑ
Σ = ΣΥΝΟΛΟ ΩΡΩΝ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

B.3.1.1. Τα μαθήματα βασικής επαγγελματικής κατάρτισης.

Σύμφωνα με το ωρολόγιο και τα αναλυτικά προγράμματα που έχουν ήδη συνταχθεί, τα μαθήματα βασικής επαγγελματικής κατάρτισης για την ειδικότητα "Φύλακας μουσείων και αρχαιολογικών χώρων" είναι τα εξής: Αγγλικά (ή Γαλλικά), Περιβαλλοντική Αγωγή-Οικολογία, Χρήση Η/Υ, Επιχειρηματικότητα- Τεχνική Επικοινωνίας.

B.3.1.2. Τα μαθήματα εξειδίκευσης.

Τα μαθήματα εξειδίκευσης είναι τα παρακάτω: Ιστορία της τέχνης, Ελληνική λαϊκή τέχνη, Φυσική αγωγή και τεχνικές αυτοάμυνας, Ιστορία και υλικός πολιτισμός, Στοιχεία μουσειολογίας, Τουριστική ψυχολογία, Εισαγωγή στις βασικές έννοιες προστασίας της πολιτιστικής κληρονομιάς, Βασικές αρχές φύλαξης και προστασίας μνημείων και αρχαιολογικών χώρων, Αρχές Προληπτικής συντήρησης, Αντιμετώπιση έκτακτων περιστατικών, Διαχείριση συλλογών - Χειρισμός και μεταφορά έργων τέχνης, Πρώτες Βοήθειες- υγιεινή, Στοιχεία αρχαιολογικής νομοθεσίας και κώδικες επαγγελματικής συμπεριφοράς, Ηλεκτρονικά συστήματα ασφαλείας.

B.3.2. Γνωστικά Αντικείμενα (Μαθήματα)

B.3.2.1. Στοχοθεσία του προγράμματος κατάρτισης στο θεωρητικό μέρος.

Η σύνταξη του ωρολογίου και των αναλυτικών προγραμμάτων έγιναν με στόχο την απόκτηση γνώσεων και δεξιοτήτων από τους καταρτιζομένους έτσι ώστε να είναι σε θέση να επιτελούν το έργο τους με τη μεγαλύτερη δυνατή επιτυχία και αποτελεσματικότητα. Για το λόγο αυτό επελέγησαν μια σειρά από μαθήματα θεωρητικής κατάρτισης, τα οποία συμπληρώνονται από ικανό αριθμό, για τη συγκεκριμένη ειδικότητα, πρακτικών μαθημάτων. Το επάγγελμα του φύλακα μουσείων και αρχαιολογικών χώρων προϋποθέτει και επιβάλλει καλή γνώση τόσο των αντικειμένων και των υλικών καταλοίπων που θα κληθούν να φυλάξουν, όσο και συνολική εκτίμηση του υλικού πολιτισμού. Κρίθηκε λοιπόν απαραίτητο να τοποθετηθούν στο πρόγραμμα σπουδών σειρά μαθημάτων που έχουν ως στόχο τους την εξοικείωση των καταρτιζομένων με τα θέματα της ιστορίας, της ιστορίας της τέχνης, της αρχαιολογίας, και της προστασίας της πολιτιστικής κληρονομιάς. Στα μαθήματα αυτά ανήκουν: η «Ιστορία της τέχνης», που στόχο έχει να εξοικειώσει τον καταρτιζόμενο με τον πολιτισμό και τα υλικά κατάλοιπα αυτού από την προϊστορία έως και την νεότερη εποχή, η «Ελληνική λαϊκή τέχνη», που εστιάζει σε θέματα με αυτό το περιεχόμενο και στοχεύει να εφοδιάσει τους μελλοντικούς εργαζόμενους σε λαογραφικά μουσεία, το μάθημα «Ιστορία και υλικός πολιτισμός», με στόχο την εξοικείωση των καταρτιζομένων με τη θεωρητική προσέγγιση του υλικού πολιτισμού και τη σημασία των αντικειμένων για την "κατασκευή" της ιστορίας, και το μάθημα «Εισαγωγή στις βασικές έννοιες προστασίας της πολιτιστικής κληρονομιάς», με στόχο τη συνολική θεώρηση των εννοιών από τους καταρτιζομένους.

Ο ρόλος του φύλακα μουσείων και αρχαιολογικών χώρων όμως ξεπερνά τα όρια του εργαζόμενου σε θέματα πολιτισμού, καθώς αποτελεί μια θέση επικοινωνίας με το ευρύ κοινό. Για το λόγο αυτό κρίθηκε απαραίτητο το ωρολόγιο πρόγραμμα να συμπεριλάβει μια σειρά μαθημάτων που στόχο έχουν να ευαισθητοποιήσουν τους νέους που ενδιαφέρονται για καριέρα στο αντικείμενο αυτό για τις υποχρεώσεις τους σε σχέση με το κοινό των μουσείων και των αρχαιολογικών χώρων, σύμφωνα με τις επιταγές της σύγχρονης μουσειολογίας, τις ανάγκες των σημερινών μουσείων και το ρόλο του φύλακα όπως αυτός γίνεται πλέον αντιληπτός από τη σύγχρονη κοινωνία. Τα μαθήματα με αυτούς τους στόχους είναι τα παρακάτω: «Στοιχεία μουσειολογίας», που στόχο έχει να περιγράψει τις ιδιαιτερότητες του μουσείου και του αρχαιολογικού χώρου, τις αλλαγές που έχουν συντελεστεί στους χώρους αυτούς τα τελευταία χρόνια, και συνεπώς τις αλλαγές του ρόλου του φύλακα, τη σημασία του προσωπικού ασφαλείας αλλά και γενικά του προσωπικού του μουσείου για τη δημόσια εικόνα του, κ.λπ. Στην κατηγορία αυτή ανήκει επίσης το μάθημα της «Τουριστικής ψυχολογίας», με στόχο να είναι σε θέση ο φύλακας να αντιληφθεί τις ιδιαιτερότητες των τουριστικών ομάδων και τη σημασία της

σωστής προς αυτές συμπεριφοράς. Με στόχο την επικοινωνία του φύλακα με το κοινό των μουσείων και χώρων που φυλάσσει, το πρόγραμμα σπουδών περιλαμβάνει επίσης και το μάθημα «Υγιεινή – Πρώτες Βοήθειες», μια και ο φύλακας είναι ο άνθρωπος στον οποίο θα απευθύνονται αυθόρμητα οι επισκέπτες σε περιπτώσεις ανάγκης.

Ο φύλακας των μουσείων και των αρχαιολογικών χώρων είναι όμως και φύλακας με την κυριολεκτική έννοια του όρου. Για το λόγο αυτό προβλέπεται το μάθημα «Βασικές αρχές φύλαξης και προστασίας μουσείων και αρχαιολογικών χώρων», όπου όλα τα θέματα που άπτονται της αρμοδιότητας ενός φύλακα παρουσιάζονται και αναλύονται, το μάθημα «Φυσική αγωγή και τεχνικές αυτοάμυνας», καθώς ο φύλακας μπορεί να κληθεί να αντιμετωπίσει έκτακτα περιστατικά που θα απαιτήσουν άμεση φυσική αντίδραση από το άτομό του, το μάθημα «Αρχές προληπτικής συντήρησης», που περισσότερο από ο,τιδήποτε άλλο αποτελεί μια πρώτη εξοικείωση των καταρτιζομένων με κάποιους από τους πιθανούς κινδύνους που αντιμετωπίζουν τα έργα υπό την προστασία τους, και συγκεκριμένα τους περιβαλλοντικούς. Στην εξοικείωση των καταρτιζομένων με πιθανούς κινδύνους των έργων τέχνης στα πλαίσια του μουσείου και του αρχαιολογικού χώρου και τις δυνατότητες αντιμετώπισης αυτών δίνουν και τα μαθήματα που συνδυάζουν ένα θεωρητικό και ένα πρακτικό κομμάτι, δηλ. τα μαθήματα: «Αντιμετώπιση έκτακτων περιστατικών», κυρίως φυσικών καταστροφών, αλλά και άλλων που έχουν προκληθεί από αμέλεια ή δόλο, η «Διαχείριση συλλογών και Μεταφορά - Χειρισμός έργων τέχνης», γιατί παρότι αυτές οι δραστηριότητες δεν εγγράφονται ακριβώς στο έργο των φυλάκων, αυτοί καλούνται, και θα συνεχίσουν να καλούνται, να συνδράμουν τους ειδικούς σε αυτά τα θέματα, πολύ συχνά δε θα κληθούν να τα εκτελέσουν μόνοι τους ή να συνοδέψουν κάποια έργα σε μετακινήσεις τους, το μάθημα «Ηλεκτρονικά Συστήματα Ασφαλείας», που είναι απολύτως απαραίτητα στο σύγχρονο επαγγελματία κατά την εποχή μας.

Στα πλαίσια των απολύτως απαραίτητων προσόντων για ένα φύλακα ανήκει επίσης το μάθημα «Στοιχεία αρχαιολογικής νομοθεσίας και επαγγελματικοί κώδικες», που στόχο έχει να ενημερώσει με τη μεγαλύτερη δυνατή ακρίβεια το μελλοντικό επαγγελματία για τα νομικά και ηθικά όρια του επαγγέλματός του.

Στις γενικές γνώσεις του φύλακα περιλαμβάνεται και η γνώση μιας ξένης γλώσσας (αγγλικά ή γαλλικά) μια και εξ ορισμού το επάγγελμα προϋποθέτει επικοινωνία με τουριστικές ομάδες, τις περισσότερες φορές ξενόγλωσσες.

Η εκπαίδευση του φύλακα μουσείων και αρχαιολογικών χώρων περιλαμβάνει επίσης και μαθήματα κορμού, γενικής δηλαδή κατάρτισης στα οποία ανήκουν: η «Περιβαλλοντική Αγωγή – Οικολογία», μάθημα θεωρητικό, με άμεση όμως πρακτική σχέση με τους φύλακες αρχαιολογικών χώρων, μια και εκεί ιδιαίτερα θα κληθούν να επιδείξουν αυξημένη ευαισθησία και οικολογική συνείδηση, η «Τεχνική Επικοινωνίας – Επιχειρηματικότητα» είναι ένα μάθημα βασικό απαραίτητο σε κάθε εργαζόμενο

στη σύγχρονη κοινωνία και προετοιμάζει τον καταρτιζόμενο για την ορθή αντίληψη των εργασιακών σχέσεων και τη σημασία της επικοινωνίας, τόσο σε προσωπικό επίπεδο όσο και σε επίπεδο οργανισμού στα πλαίσια του οποίου θα εργάζεται, τον προετοιμάζει δηλαδή να αντιληφθεί την ενδο-υπηρεσιακή επικοινωνία και τις ιδιαιτερότητές της καθώς και τις επικοινωνιακές ανάγκες του οργανισμού του προς τρίτους, μέλος και φορέας της οποίας είναι και ο ίδιος.

B.3.2.2. Στοχοθεσία του προγράμματος κατάρτισης στο πρακτικό μέρος.

Σύμφωνα με το επαγγελματικό προφίλ, ο φύλακας μουσείων και αρχαιολογικών χώρων καλείται να έχει και χειρωνακτικές δεξιότητες και επιδεξιότητες. Στα πλαίσια του επαγγέλματος του θα πρέπει να είναι σε θέση να προσφέρει τις πρώτες βοήθειες σε επισκέπτες του μουσείου ή του χώρου που φυλάσσει σε περίπτωση ανάγκης, να εξασκήσει όσα έχει διδαχθεί θεωρητικά στα μαθήματα που αναφέρθηκαν παραπάνω, δηλ. στην «Αντιμετώπιση έκτακτων περιστατικών», στη «Διαχείριση συλλογών και το Χειρισμό και τη Μεταφορά έργων τέχνης», στα «Ηλεκτρονικά συστήματα ασφαλείας».

Επίσης, ο φύλακας σύγχρονων μουσείων και αρχαιολογικών χώρων θα πρέπει να γνωρίζει τις στοιχειώδη αρχές χρήσης Η/Υ, πρώτον γιατί η γνώση Η/Υ είναι σήμερα απαραίτητη για κάθε επαγγελματία, και στη συνέχεια ως ειδική γνώση που σχετίζεται με το αντικείμενό του και τις εξελίξεις στους σύγχρονους μουσειακούς χώρους. Θα κληθεί να βοηθήσει στον εντοπισμό ενός αντικειμένου στις αποθήκες του μουσείου με τη χρήση ηλεκτρονικής βάσης δεδομένων, να εξηγήσει σε κάποιον από τους επισκέπτες τη χρήση ενός διαδραστικού προγράμματος, ή ακόμη και να χρησιμοποιήσει Η/Υ για την έκδοση των εισιτηρίων του χώρου ή του μουσείου που φυλάσσει. Για τους λόγους αυτούς, η βασική εκμάθηση Η/Υ θεωρήθηκε απαραίτητη και αποτελεί βασικό στοιχείο του ωρολογίου προγράμματος.

B.3.2.3. Τα αναλυτικά προγράμματα.

1. ΜΑΘΗΜΑ: ΞΕΝΗ ΓΛΩΣΣΑ (ΚΑΤ' ΕΠΙΛΟΓΗ)

ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ: 42/εξάμηνο, 3/εβδομάδα

ΕΙΔΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ: ΘΕΩΡΙΑ

ΕΞΑΜΗΝΟ Α΄:	3 ΩΡΕΣ / ΕΒΔΟΜΑΔΑ ΘΕΩΡΙΑ
ΕΞΑΜΗΝΟ Β΄:	3 ΩΡΕΣ / ΕΒΔΟΜΑΔΑ ΘΕΩΡΙΑ

Προτείνεται να επιλέξουν οι καταρτιζόμενοι την ξένη γλώσσα της προτίμησής τους (αγγλική, γαλλική, γερμανική ή ιταλική), ανάλογα με τις γνώσεις που ήδη κατέχουν ή τις προσωπικές τους επιθυμίες.

ΣΤΟΧΟΣ: Η διδασκαλία των βασικών λειτουργιών της ξένης γλώσσας, η κατανόηση της δομής της και η παρουσίαση των βασικών γραμματικών και συντακτικών φαινομένων της.

ΑΝΑΛΥΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

- Γραμματική (κλίση και χρόνοι ρημάτων, προθέσεις, χρήση ονομάτων, γραμματικές ιδιαιτερότητες της γλώσσας, κ.λ.π.).
- Συντακτικό (δομή προτάσεων, παθητική φωνή, πλάγιος λόγος, κ.λ.π.).
- Βασικό λεξιλόγιο.

ΕΞΑΜΗΝΟ Γ΄:	3 ΩΡΕΣ / ΕΒΔΟΜΑΔΑ ΘΕΩΡΙΑ
ΕΞΑΜΗΝΟ Δ΄:	3 ΩΡΕΣ / ΕΒΔΟΜΑΔΑ ΘΕΩΡΙΑ

ΣΤΟΧΟΣ: Η εξοικείωση των καταρτιζομένων με την ειδική ορολογία, η οποία σχετίζεται άμεσα με τα διδασκόμενα μαθήματα και με τις απαιτήσεις της ειδικότητάς τους.

ΑΝΑΛΥΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

Ορολογία σχετική με:

- Βασικές έννοιες της ιστορίας της τέχνης
- Συντήρηση έργων τέχνης
- Συστήματα φύλαξης
- Μουσειολογία
- Πρώτες βοήθειες

2. ΜΑΘΗΜΑ: : *ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΣ*

ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ: 56/εξάμηνο, 4/εβδομάδα
ΕΙΔΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ: ΘΕΩΡΙΑ

ΕΞΑΜΗΝΟ Α΄:	4 ΩΡΕΣ / ΕΒΔΟΜΑΔΑ ΘΕΩΡΙΑ
ΕΞΑΜΗΝΟ Β΄:	4 ΩΡΕΣ / ΕΒΔΟΜΑΔΑ ΘΕΩΡΙΑ
ΕΞΑΜΗΝΟ Γ΄:	4 ΩΡΕΣ / ΕΒΔΟΜΑΔΑ ΘΕΩΡΙΑ
ΕΞΑΜΗΝΟ Δ΄:	4 ΩΡΕΣ / ΕΒΔΟΜΑΔΑ ΘΕΩΡΙΑ

ΣΤΟΧΟΣ: Η παροχή στους καταρτιζόμενους των βασικών γνώσεων ιστορίας της τέχνης, ώστε να είναι σε θέση να γνωρίζουν και να εκτιμούν τα στοιχεία εκείνα της τέχνης, από τις απαρχές της έως σήμερα, που διαμόρφωσαν τον ελληνικό πολιτισμό.

ΑΝΑΛΥΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

ΕΞΑΜΗΝΟ Α΄:

- Προϊστορική τέχνη: η τέχνη των σπηλαίων. Πολιτισμοί της Εγγύς Ανατολής. Μεσοποταμία. Αίγυπτος.
- Προϊστορική τέχνη στην Ελλάδα: Σέσκλο, Διμήνι, Κυκλαδικός Πολιτισμός, Μινωικός Πολιτισμός, Μυκηναϊκός Πολιτισμός.
- Ιστορικοί χρόνοι – στοιχεία ελληνικού πολιτισμού.
- Γεωμετρική τέχνη (αρχιτεκτονική, γλυπτική, ζωγραφική).
- Αρχαϊκή τέχνη (αρχιτεκτονική, γλυπτική, ζωγραφική).
- Κλασική τέχνη (αρχιτεκτονική, γλυπτική, ζωγραφική).
- Ελληνιστική τέχνη (αρχιτεκτονική, γλυπτική, ζωγραφική).
- Ρωμαϊκή τέχνη (αρχιτεκτονική, γλυπτική, ζωγραφική). Οι επιδράσεις της ρωμαϊκής τέχνης στην Ελλάδα.

ΕΞΑΜΗΝΟ Β΄:

- Η χριστιανική τέχνη στην Ανατολή (Ελλαδικός χώρος).
- Παλαιοχριστιανική τέχνη (αρχιτεκτονική, γλυπτική, ζωγραφική, μικροτεχνία).
- Μεσοβυζαντινή τέχνη (αρχιτεκτονική, γλυπτική, ζωγραφική, μικροτεχνία).
- Υστεροβυζαντινή τέχνη (αρχιτεκτονική, γλυπτική, ζωγραφική, μικροτεχνία).

ΕΞΑΜΗΝΟ Γ΄:

Η τέχνη στη Δύση:

- Αναγέννηση-μανιερισμός-μπαρόκ.
- Ροκοκό-νεοκλασικισμός.
- Ρομαντισμός-ρεαλισμός.
- Ιμπρεσιονισμός-μεταϊμπρεσιονισμός.

- Εξπρεσιονισμός - φωβισμός – κυβισμός - φουτουρισμός – bauhaus - αφαίρεση - αφηρημένος εξπρεσιονισμός.
- Σύγχρονα καλλιτεχνικά ρεύματα-νέες τεχνολογίες.

ΕΞΑΜΗΝΟ Δ΄:

Νεοελληνική Τέχνη:

Ζωγραφική

- Η Κρητική Σχολή.
- Η Επτανησιακή σχολή.
- Η Ομάδα του Μονάχου. Η Σχολή Καλών Τεχνών στην Ελλάδα.
- Οι προσωπογράφοι του α' μισού του 19ου αιώνα. Ακαδημαϊσμός και υπαιθρισμός.
- Η γενιά του Παρθένη. Η γενιά του '30. Επιδράσεις της βυζαντινής και λαϊκής τέχνης.
- Συμβολισμός και σουρεαλισμός.
- Ο κυβισμός και η αφαίρεση στην ελληνική τέχνη.

Γλυπτική

- Αρχές της νεοελληνικής γλυπτικής. Δυτικοευρωπαϊκές επιδράσεις.
- Η κερκυραϊκή σχολή - τα τηνιακά μαρμαρογλυφεία.
- Το Α' Νεκροταφείο Αθηνών.
- Η εξέλιξη της νεοελληνικής γλυπτικής: η γενιά του μεσοπολέμου και η σύγχρονη καλλιτεχνική παραγωγή.

Αρχιτεκτονική

- Η αρχιτεκτονική από το 1830-1880: νεοκλασικισμός. Η μετάβαση στον εικοστό αιώνα.
- Η αρχιτεκτονική στον ελλαδικό χώρο στον 20ο αιώνα: παραδοσιακή αρχιτεκτονική, λαϊκή αρχιτεκτονική, μοντέρνα αρχιτεκτονική.

3. ΜΑΘΗΜΑ: **ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗ ΑΓΩΓΗ - ΟΙΚΟΛΟΓΙΑ**

ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ: 28/εξάμηνο, 2/εβδομάδα
ΕΙΔΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ: ΘΕΩΡΙΑ

ΕΞΑΜΗΝΟ Α΄: 2 ΩΡΕΣ/ΕΒΔΟΜΑΔΑ ΘΕΩΡΙΑ
--

ΣΤΟΧΟΣ: Στόχος του μαθήματος είναι η εξοικείωση των καταρτιζομένων με θέματα περιβάλλοντος, με έμφαση στην πρόληψη και καταπολέμηση της ρύπανσης.

ΑΝΑΛΥΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

- Προσδιορισμός των εννοιών "Περιβάλλον" και "Οικολογία".
- Δομή και Λειτουργία Οικοσυστημάτων - Η Ελληνική Εικόνα.
- Νομικό Πλαίσιο Προστασίας Φυσικού Περιβάλλοντος και Οργάνωση Προστασίας.
- Αιτίες Ρύπανσης Περιβάλλοντος.
- Πρόληψη και Καταπολέμηση της Περιβαλλοντικής Ρύπανσης
- Φυσικές Καταστροφές (πυρκαγιές δασών, κατολισθήσεις, πλημμύρες, κ.λπ)
- Πρόληψη Φυσικών Καταστροφών.
- Σχεδιασμός αποκατάστασης καταστροφών του φυσικού περιβάλλοντος.
- Ανακύκλωση.

4. ΜΑΘΗΜΑ: **ΧΡΗΣΗ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΩΝ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΩΝ**

ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ: 28/εξάμηνο, 2/εβδομάδα
ΕΙΔΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ: ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ

ΕΞΑΜΗΝΟ Α΄:	2 ΩΡΕΣ / ΕΒΔΟΜΑΔΑ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ
ΕΞΑΜΗΝΟ Β΄:	2 ΩΡΕΣ / ΕΒΔΟΜΑΔΑ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ

ΣΤΟΧΟΣ: Η εξοικείωση των καταρτιζομένων με τις βασικές λειτουργίες των ηλεκτρονικών υπολογιστών. Το μάθημα θα είναι κοινό με τις άλλες ειδικότητες.

5. ΜΑΘΗΜΑ: **ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΑΪΚΗ ΤΕΧΝΗ**

ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ: 42/εξάμηνο, 3/εβδομάδα
ΕΙΔΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ: ΘΕΩΡΙΑ

ΕΞΑΜΗΝΟ Β΄: 3 ΩΡΕΣ / ΕΒΔΟΜΑΔΑ ΘΕΩΡΙΑ

ΣΤΟΧΟΣ: Η εξοικείωση των καταρτιζόμενων με τα κύρια θέματα της ελληνικής λαϊκής τέχνης, τις σημαντικότερες εκφάνσεις του λαϊκού πολιτισμού και τα μουσεία λαϊκής τέχνης στην Ελλάδα.

ΑΝΑΛΥΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

- Ελληνική λαϊκή παράδοση – λαϊκή τέχνη και τέχνη του 18ου, 19ου και 20ου αιώνα.
 - Η λαϊκή δημιουργία.
- Τομείς της λαϊκής τέχνης:
- Αρχιτεκτονική ηπειρωτική και νησιωτική.
 - Αγγειοπλαστική.
 - Αργυροχρυσοχοΐα.
 - Γλυπτική: εκκλησιαστική, κοσμική, ποιμενική.
 - Ζωγραφική: η παράδοση από τον 17ο αιώνα. Η ελληνική λαϊκή ζωγραφική και οι ευρωπαϊκές καλλιτεχνικές σχολές.
 - Κέντημα, ταπητουργία, υφαντική.
 - Τα μεγάλα κέντρα της λαϊκής παράδοσης και χειροτεχνίας.
 - Τα σημαντικότερα διακοσμητικά θέματα στη λαϊκή τέχνη.
 - Λαϊκές λατρευτικές δοξασίες και έθιμα.
 - Η λαϊκή τέχνη στα ελληνικά μουσεία. Λαογραφικά μουσεία και συλλογές.

6. ΜΑΘΗΜΑ: **ΦΥΣΙΚΗ ΑΓΩΓΗ & ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΑΥΤΟΑΜΥΝΑΣ**

ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ: 28/εξάμηνο, 2/εβδομάδα
ΕΙΔΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ: ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ

ΕΞΑΜΗΝΟ Α΄:	2 ΩΡΕΣ/ΕΒΔΟΜΑΔΑ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ
ΕΞΑΜΗΝΟ Β΄:	2 ΩΡΕΣ / ΕΒΔΟΜΑΔΑ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ
ΕΞΑΜΗΝΟ Γ΄:	2 ΩΡΕΣ/ΕΒΔΟΜΑΔΑ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ
ΕΞΑΜΗΝΟ Δ΄:	2 ΩΡΕΣ/ΕΒΔΟΜΑΔΑ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ

ΣΤΟΧΟΣ: Η εξοικείωση των καταρτιζομένων με τις βασικές αρχές αυτοάμυνας και η επίτευξη καλής φυσικής κατάστασης, ώστε να είναι σε θέση να αντιμετωπίσουν έκτακτα περιστατικά κατά τη διάρκεια άσκησης των καθηκόντων τους.

ΑΝΑΛΥΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

ΕΞΑΜΗΝΑ Α΄ & Β΄:

Φυσική Αγωγή:

- Ορισμός και σκοπός της φυσικής αγωγής.
- Αρχές - μέσα - μέθοδοι - σύστημα - αξίες.
- Αθλητική ορολογία.
- Φυσική κατάσταση: αντοχή, δύναμη, ταχύτητα, ευκινησία, ευλυγισία, επιδεξιότητα.
- Τεχνική και προγραμματισμός φυσικής αγωγής.
- Κανονισμοί αθλημάτων.
- Πρώτες βοήθειες κατά την άσκηση.

Αυτοάμυνα:

- Ορισμός – φιλοσοφία της αυτοάμυνας.
- Πολεμικές τέχνες : τζούντο-καράτε.
- Αμυντική στάση.
- Τεχνικές αυτοάμυνας.
- Ακινητοποίηση αντιπάλου.
- Τεχνική μοχλών.
- Εξαρθρωτική τεχνική.
- Απόκρουση-προστασία της κεφαλής.

ΕΞΑΜΗΝΑ Γ' & Δ'

Οι καταρτιζόμενοι θα εφαρμόσουν τις θεωρητικές γνώσεις που απέκτησαν στα δύο πρώτα εξάμηνα και θα εξασκηθούν σε απλές ασκήσεις βελτίωσης φυσικής κατάστασης και στις βασικές τεχνικές αυτοάμυνας.

7. ΜΑΘΗΜΑ: **ΙΣΤΟΡΙΑ ΚΑΙ ΥΛΙΚΟΣ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ**

ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ: 28/εξάμηνο, 2/εβδομάδα
ΕΙΔΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ: ΘΕΩΡΙΑ

ΕΞΑΜΗΝΟ Α΄: 2 ΩΡΕΣ/ΕΒΔΟΜΑΔΑ ΘΕΩΡΙΑ

ΣΤΟΧΟΣ: Στόχος του μαθήματος είναι η γνωριμία των καταρτιζομένων με στοιχεία της έννοιας του υλικού πολιτισμού και της σημασίας του για τη διαμόρφωση της ιστορικής γνώσης και της πολιτιστικής συνείδησης.

ΑΝΑΛΥΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

- Η έννοια του "υλικού πολιτισμού".
- Η ιστορία και οι πηγές.
- Οι αλλαγές στα μνημεία ως καθρέπτης των αλλαγών στον πολιτισμό και την κοινωνία.
- Ιστορία και αντικείμενα: ο ρόλος των αντικειμένων και των μνημείων για την ιστορία και την ιστορική παιδεία.
- Η ερμηνεία των αντικειμένων και η δόμηση του ιστορικού παρελθόντος.
- Ο υλικός πολιτισμός ως έκφραση της κοινωνίας και της πολιτιστικής ταυτότητας.
- Η "βιογραφία" ενός αντικειμένου.
- Μνημεία και διαμόρφωση ιστορικής συνείδησης σε τοπικό και εθνικό επίπεδο.
- Μνημεία και υλικά κατάλοιπα του παρελθόντος και η διαμόρφωση ιστορικής μνήμης (ατομική - συλλογική).
- Ανάδειξη και σύγχρονη χρήση ιστορικών και αρχαιολογικών αντικειμένων και μνημείων.

8. ΜΑΘΗΜΑ: **ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΜΟΥΣΕΙΟΛΟΓΙΑΣ :**

ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ: 56/εξάμηνα, 4/εβδομάδα

ΕΙΔΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ: ΘΕΩΡΗΤΙΚΟ

ΕΞΑΜΗΝΟ Α΄:	4 ΩΡΕΣ/ΕΒΔΟΜΑΔΑ
--------------------	------------------------

ΕΞΑΜΗΝΟ Β΄:	4 ΩΡΕΣ/ΕΒΔΟΜΑΔΑ
--------------------	------------------------

ΣΤΟΧΟΣ: Στόχος του μαθήματος είναι η εξοικείωση του σπουδαστή με τις βασικές αρχές και έννοιες της μουσειολογικής θεωρίας και πράξης.

ΕΞΑΜΗΝΟ Α΄

I. Μουσεία και συλλογές

1. Ορισμός του μουσείου
2. Η Ιστορία των μουσείων στον ευρωπαϊκό χώρο και στην Ελλάδα
3. Τα μουσεία σήμερα
4. Οργάνωση και οργανόγραμμα: αρμοδιότητες και ρόλος του προσωπικού ενός μουσείου
5. Συλλεκτική θεωρία.
6. Είδη μουσείων και ιδιαιτερότητές τους: Καλλιτεχνικά μουσεία, αρχαιολογικά μουσεία, τεχνολογικά μουσεία, μουσεία φυσικής ιστορίας, ιστορικά μουσεία.
7. Καταλογογράφηση και αρχειοθέτηση
8. Προστασία και ασφάλεια των συλλογών

II. Η Ερμηνεία στα μουσεία

1. Η χρήση των αντικειμένων και των συλλογών
2. Η ερμηνεία του υλικού πολιτισμού
3. Μόνιμες εκθέσεις
4. Προσωρινές εκθέσεις
5. Επισκέπτες και ερμηνεία
6. Εκπαίδευση και δραστηριότητες
7. Αρχιτεκτονική των μουσείων και ο ρόλος της

ΕΞΑΜΗΝΟ Β΄

III. Μουσεία και Κοινωνία

1. Η έννοια της ιστορικής διατήρησης
2. Η φιλοσοφία του μουσείου και η δημόσια εικόνα του
3. Πρακτικά θέματα και η εφαρμογή τους στη λειτουργία και οργάνωση του μουσείου.
4. Ο ρόλος των ηλεκτρονικών υπολογιστών στα μουσεία σήμερα
5. Τάσεις και προοπτικές για το μέλλον.

IV. Ειδικά θέματα μουσειολογίας

1. Υπηρεσίες για τον επισκέπτη - Κατηγορίες επισκεπτών (άτομα με ειδικές ανάγκες, κινητικές δυσκολίες, προβλήματα όρασης, ακοής, μειονότητες, κ.λπ.)
2. Οι δημόσιες σχέσεις του μουσείου και ο ρόλος του προσωπικού του γι' αυτές.
3. Ο αρχαιολογικός χώρος και οι πρακτικές ανάδειξης και ερμηνείας του.
3. Ιδιαιτερότητες της επίσκεψης σε αρχαιολογικό χώρο
4. Άλλες εκπαιδευτικές δραστηριότητες και η εφαρμογή τους σε αρχαιολογικούς χώρους και μουσεία

9. ΜΑΘΗΜΑ: ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ

ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ: 28/εξάμηνα, 2/εβδομάδα

ΕΙΔΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ: ΘΕΩΡΙΑ

ΕΞΑΜΗΝΟ Α΄:	2 ΩΡΕΣ/ΕΒΔΟΜΑΔΑ ΘΕΩΡΙΑ
ΕΞΑΜΗΝΟ Β΄:	2 ΩΡΕΣ / ΕΒΔΟΜΑΔΑ ΘΕΩΡΙΑ

ΣΤΟΧΟΣ: Η παρουσίαση των βασικών θεμάτων που πραγματεύεται η επιστήμη της ψυχολογίας, με έμφαση στην τουριστική ψυχολογία, ώστε οι καταρτιζόμενοι να είναι προετοιμασμένοι για την επίτευξη άρτιας επικοινωνίας με τους επισκέπτες των χώρων στους οποίους θα προσφέρουν τις υπηρεσίες τους.

ΑΝΑΛΥΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

- Εισαγωγή στην επιστήμη της ψυχολογίας. Η αντίληψη του εγώ – η αντίδραση στους άλλους.
- Τουριστική ψυχολογία: ψυχολογία τουριστών, ομάδας, ηλικίας, εθνότητας.
- Μέσα έκφρασης τουριστικής συμπεριφοράς – ετοιμότητα.
- Ψυχολογική προετοιμασία - εμφάνιση-κινητοποίηση - αντιμετώπιση αρνητικών αντιδράσεων.

Ειδικά θέματα:

- η έννοια της ομάδας
- ο ρόλος της εθνότητας
- φόβος και πανικός.

10. ΜΑΘΗΜΑ: **ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΙΣ ΒΑΣΙΚΕΣ ΕΝΝΟΙΕΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ
ΤΗΣ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗΣ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑΣ**

ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ: 28/εξάμηνο, 2./εβδομάδα
ΕΙΔΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ: ΘΕΩΡΙΑ

ΕΞΑΜΗΝΟ Δ΄: 2 ΩΡΕΣ/ΕΒΔΟΜΑΔΑ ΘΕΩΡΙΑ

ΣΤΟΧΟΣ: Στόχος του μαθήματος είναι να εξοικειωθούν οι καταρτιζόμενοι με την έννοια και τη σημασία της πολιτιστικής κληρονομιάς. Να αποκτήσουν συνείδηση του ρόλου τους ως φύλακες αυτής της κληρονομιάς, τόσο σε επαγγελματικό όσο και σε προσωπικό επίπεδο.

ΑΝΑΛΥΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

- Ορισμός της πολιτιστικής κληρονομιάς.
- Τι συμπεριλαμβάνεται στον όρο.
- Σημασία της έννοιας για άτομα, κράτη, λαούς, διακρατικά, διεθνώς και παγκοσμίως.
- Διεθνείς Συνθήκες για την προστασία της πολιτιστικής κληρονομιάς.
- Φορείς που ασχολούνται με αυτήν (UNESCO, ICOM, ICOMOS, κ.λπ.).
- Περιπτώσεις διεκδίκησης και επαναπατρισμού έργων τέχνης που είχαν παράνομα εξαχθεί από τη χώρα προέλευσής τους - το παράδειγμα των μαρμάρων του Παρθενώνα.
- Προστασία πολιτιστικής κληρονομιάς σε περίπτωση ένοπλης σύγκρουσης (π.χ. πόλεμος στη Γιουγκοσλαβία).

11. ΜΑΘΗΜΑ: **ΒΑΣΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΦΥΛΑΞΗΣ ΚΑΙ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ
ΜΟΥΣΕΙΩΝ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΩΝ ΧΩΡΩΝ**

ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ: 28-56/εξάμηνο, 2/εβδομάδα, 4/εβδομάδα
ΕΙΔΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ: ΘΕΩΡΙΑ

ΕΞΑΜΗΝΟ Α΄:	2 ΩΡΕΣ /ΕΒΔΟΜΑΔΑ ΘΕΩΡΙΑ
ΕΞΑΜΗΝΟ Β΄:	4 ΩΡΕΣ /ΕΒΔΟΜΑΔΑ ΘΕΩΡΙΑ
ΕΞΑΜΗΝΟ Γ΄:	4 ΩΡΕΣ /ΕΒΔΟΜΑΔΑ ΘΕΩΡΙΑ

ΣΤΟΧΟΣ: Σκοπός του μαθήματος είναι η εισαγωγή των καταρτιζομένων στα βασικά θέματα που αφορούν στην ασφάλεια και προστασία των αρχαιολογικών χώρων και των μουσείων, όπου θα κληθούν να εργαστούν. Θέματα και κανόνες, οργάνωση των συστημάτων ασφαλείας, μια σφαιρική εικόνα των υποχρεώσεων και των αρμοδιοτήτων τους θα αποτελέσει τη βάση για την εξειδίκευση στα επιμέρους θέματα ασφαλείας που θα διδαχθούν στο Γ΄ και στο Δ΄ εξάμηνο.

ΑΝΑΛΥΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

ΕΞΑΜΗΝΟ Α΄

- Η ασφάλεια της πολιτιστικής κληρονομιάς και οι βασικές έννοιες της θεωρίας της προστασίας (γιατί, πώς, ποιος).
- Συνήθη σφάλματα, εντοπισμός προβλημάτων, οργάνωση προγράμματος ασφαλείας.
- Καθήκοντα και αρμοδιότητες του προσωπικού ασφαλείας (σχεδιασμός, οργάνωση, κατανομή αρμοδιοτήτων, επίβλεψη προσωπικού, ενημέρωση, βέλτιστη εκμετάλλευση κρατικών και τοπικών δυνατοτήτων, κ.λπ.)

ΕΞΑΜΗΝΟ Β΄

- Ο ρόλος του υπεύθυνου ασφαλείας σε αρχαιολογικούς χώρους και μουσεία: καθήκοντα και απαιτήσεις του επαγγέλματος.
- Επιτήρηση σε κλειστούς χώρους μουσείων: πιθανές εστίες κινδύνων/τρόποι άμεσης αντίδρασης και αντιμετώπισής τους.
- Επιτήρηση σε ανοιχτούς/υπαίθριους χώρους: ιδιαιτερότητες που υπαγορεύονται από το χώρο/ πιθανοί κίνδυνοι/ τρόποι αντιμετώπισής τους.
- Σύνταξη αναφορών συμβάντων: περιεχόμενο και τρόπος γραφής.

ΕΞΑΜΗΝΟ Γ΄

- Ειδικά θέματα ασφαλείας μνημείων και υπαίθριων αρχαιολογικών χώρων - περιορισμοί και δυνατότητες: περίφραξη φυσική ή τεχνητή, φράκτες, θύρες, περιμετρικοί τοίχοι, ανοίγματα (παράθυρα και πόρτες), στόρια, γυάλινες πόρτες, κλειδαριές όλων των τύπων.

- Ειδικά θέματα ασφάλειας μουσείων - περιορισμοί, δυνατότητες: ελεγχόμενη πρόσβαση, έλεγχος περιβαλλοντικών συνθηκών. Προστασία έργων τέχνης κατά την έκθεσή τους (σε ανάρτηση, σε προθήκες, κ.ά). Πυροπροστασία, προστασία από πλημμύρες.
- Θέματα προσωπικής ασφάλειας και υγιεινής κατά την άσκηση του επαγγέλματος. Ασφάλεια επισκεπτών. Πρόβλεψη για την εξυπηρέτηση ατόμων με ειδικές ανάγκες.
- Ασφάλεια κατά τη μεταφορά και το δανεισμό των εκθεμάτων, κ.λ π.

12. ΜΑΘΗΜΑ: **ΤΕΧΝΙΚΗ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ - ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ**

ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ: 14/εξάμηνο, 1/εβδομάδα
ΕΙΔΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ: ΘΕΩΡΙΑ

ΕΞΑΜΗΝΟ Α΄: 1 ΩΡΑ/ΕΒΔΟΜΑΔΑ ΘΕΩΡΙΑ
--

ΣΤΟΧΟΣ: Σκοπός του μαθήματος είναι να εξοικειωθούν οι καταρτιζόμενοι με τις βασικές αρχές λειτουργίας και ανάπτυξης μιας επιχείρησης / ενός οργανισμού στο πλαίσιο του σύγχρονου ανταγωνισμού και να γνωρίσουν την έννοια, τις βασικές αρχές και την τεχνική της επικοινωνίας, στο πλαίσιο του κοινωνικού και εργασιακού περιβάλλοντος.

Α' ΜΕΡΟΣ: ΤΕΧΝΙΚΗ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1
ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ

1. Η έννοια της επικοινωνίας.
2. Επικοινωνία και λήψη αποφάσεων.
3. Μοντέλα επικοινωνίας.
4. Μέθοδοι και τεχνικές επικοινωνίας.
5. Ατομική, διαπροσωπική, ομαδική, μαζική επικοινωνία.
6. Εμπόδια στην αποτελεσματική επικοινωνία και τρόποι αντιμετώπισής τους.
7. Τα κανάλια επικοινωνίας στην επιχείρηση.
8. Άτυπη ή ανεπίσημη επικοινωνία και διαδόσεις.
9. Επικοινωνία με το προσωπικό της επιχείρησης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2
ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ

1. Βασικές αρχές της ψυχολογίας του ατόμου και της ομάδας.
2. Η συμπεριφορά του ατόμου μέσα σε μία ομάδα.
3. Δεξιότητες ομαδικής εργασίας: συμπεριφορά, συνεργασία, συγκρούσεις, συντονισμός.
4. Δεξιότητες διαπραγμάτευσης: στρατηγικές και τακτικές διαπραγμάτευσης.
5. Προσωπικές δεξιότητες: χαρακτηριστικά προσωπικότητας- επαγγελματικές ικανότητες- επιλογή, ανάπτυξη, οργάνωση και παρουσίαση μηνύματος.
6. Επίλυση προβλημάτων και λήψη αποφάσεων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3
ΤΑ ΜΕΣΑ ΔΗΜΟΣΙΟΤΗΤΑΣ

1. Ιστορική εξέλιξη στην Ελλάδα και σε άλλες χώρες.
2. Προφορικός λόγος (ζωντανός λόγος-μηχανικός λόγος).
3. Γραπτός λόγος (τύπος, έννοια, διακρίσεις, σημασία, λειτουργίες, εξέλιξη, προβλήματα, προστασία από το κράτος, νομοθεσία κ.τ.λ.).

4. Οπτικοακουστικά (ραδιοφωνία, τηλεόραση, κινηματογράφος, φιλμ, στριπς, κοινωνιολογική θεώρηση των μέσων, νομικό καθεστώς)
5. Άλλα μέσα (σύνθημα, σύμβολα, τέχνη, εικόνα, φωτογραφία, αφίσα).

Β' ΜΕΡΟΣ: ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

ΕΝΝΟΙΑ ΤΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ

1. Γνωρίσματα της επιχείρησης.
2. Κατηγορίες και μέγεθος επιχειρήσεων.
3. Επιχειρηματικός Προγραμματισμός (Business planning).
4. Σύγχρονα και μελλοντικά προβλήματα της επιχείρησης: παραγωγή, παραγωγικότητα, ανταγωνιστικότητα της επιχείρησης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΕΣ

1. Η λειτουργία του προγραμματισμού: καθορισμός σκοπών, διαμόρφωση πολιτικής, ανάπτυξη σχεδίων, καθορισμός διαδικασιών.
2. Λειτουργία της οργάνωσης: ενότητα Διοίκησης, μορφές οργάνωσης (κάθετη, γραμμική, διοικητική και οριζόντια).
3. Στοχοθέτηση.
 - 3.1 Στόχοι και υποκίνηση.
 - 3.2 Προσδιορισμός στόχων για ένα τμήμα. Προσδιορισμός ατομικών στόχων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

ΣΤΟΙΧΕΙΑ MARKETING.

1. Ανταγωνισμός.
2. Ανάλυση περιβάλλοντος.
3. Συστήματα πληροφοριών marketing.
4. Τμηματοποίηση της αγοράς.
5. Συσκευασία και σηματοποίηση του προϊόντος.
6. Διαφήμιση (έννοια, στοιχεία, σημασία, πρόγραμμα, στελέχη, κώδικες).
7. Προσωπικές πωλήσεις.
8. Προώθηση πωλήσεων.

13. ΜΑΘΗΜΑ: **ΑΡΧΕΣ ΠΡΟΛΗΠΤΙΚΗΣ ΣΥΝΤΗΡΗΣΗΣ**

ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ: 28/εξάμηνο, 2/εβδομάδα
ΕΙΔΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ: ΘΕΩΡΙΑ

ΕΞΑΜΗΝΟ Γ': 2 ΩΡΕΣ/ΕΒΔΟΜΑΔΑ ΘΕΩΡΙΑ

ΣΤΟΧΟΣ: Η εξοικείωση των καταρτιζομένων με τις βασικές αρχές της διατήρησης και συντήρησης των έργων τέχνης, ώστε να είναι σε θέση να αναγνωρίζουν τις πιθανές αιτίες φθοράς των έργων τέχνης και να προβαίνουν στις κατάλληλες ενέργειες για την έγκαιρη αντιμετώπισή τους.

ΑΝΑΛΥΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

- Εισαγωγή στην επιστήμη της συντήρησης έργων τέχνης. Αναγκαιότητά της. Ο ρόλος του συντηρητή.
- Συνθήκες διατήρησης έργων τέχνης κατά την έκθεση και αποθήκευσή τους. Έλεγχος περιβαλλοντικών παραγόντων.
- Φθορά έργων τέχνης από φυσικούς παράγοντες: θερμοκρασία, υγρασία, μικροοργανισμοί (μούχλα), έντομα, φως, ανθρώπινη επέμβαση.
- Μορφές φθοράς έργων τέχνης - εξέταση και αναγνώριση προβλημάτων (θραύση, απολεπισμός ζωγραφικής επιφάνειας, ξεθώριασμα, κ.λ.π.). Σύνταξη αναφοράς φθορών (condition report).
- Όργανα μέτρησης της θερμοκρασίας, της σχετικής υγρασίας και του φωτός (αφυγραντές / θερμοϋδρογράφοι / φωτόμετρα) και τρόπος λειτουργίας τους. Αντιμετώπιση προβλημάτων.
- Ειδικά θέματα: προστασία μνημείων και ιστορικών κτιρίων. Βασικές αρχές.

14. ΜΑΘΗΜΑ: ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΕΚΤΑΚΤΩΝ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΩΝ

ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ: 42 /εξάμηνα, 3./εβδομάδα
ΕΙΔΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ: ΜΙΚΤΟ

ΕΞΑΜΗΝΟ Γ΄:	2 ΩΡΕΣ/ΕΒΔΟΜΑΔΑ ΘΕΩΡΙΑ 1 ΩΡΑ/ΕΒΔΟΜΑΔΑ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ
ΕΞΑΜΗΝΟ Δ΄:	2 ΩΡΕΣ/ΕΒΔΟΜΑΔΑ ΘΕΩΡΙΑ 1 ΩΡΑ/ΕΒΔΟΜΑΔΑ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ

ΣΤΟΧΟΣ: Στόχος του μαθήματος είναι η εξοικείωση των καταρτιζομένων με την έννοια της πρόληψης και αντιμετώπισης έκτακτων περιστατικών, και η ανάπτυξη της ικανότητάς τους να δρουν άμεσα και αποτελεσματικά για την προστασία του ιδρύματος στο οποίο εργάζονται, των συλλογών που φυλάσσουν και των επισκεπτών του μουσείου.

1. Εισαγωγή
2. Η σημασία της πρόληψης και της προετοιμασίας για την αντιμετώπιση έκτακτων περιστατικών.
3. Αρχές πρόληψης και προετοιμασίας για πολιτιστικούς οργανισμούς.
4. Προετοιμασία για διαφορετικές μορφές πολιτιστικής κληρονομιάς: μνημεία, αρχαιολογικοί χώροι, ιστορικοί οικισμοί, μουσεία.
5. Φωτιά: Καταστροφές που προκαλούνται, Ανάπτυξη στρατηγικής αντιμετώπισης του φαινομένου, Μείωση κινδύνου, Σχεδιασμός αντίδρασης, Τεχνικές και στρατηγικές παράμετροι, Αντίδραση και Αντιμετώπιση, Μετά το συμβάν.
6. Πλημμύρα: Καταστροφές που προκαλούνται, Ανάπτυξη στρατηγικής αντιμετώπισης του φαινομένου, Μείωση κινδύνου, Σχεδιασμός αντίδρασης, Τεχνικές και στρατηγικές παράμετροι, Αντίδραση και Αντιμετώπιση, Μετά το συμβάν.
7. Σεισμός: Καταστροφές που προκαλούνται, Ανάπτυξη στρατηγικής αντιμετώπισης του φαινομένου, Μείωση κινδύνου, Σχεδιασμός αντίδρασης, Τεχνικές και στρατηγικές παράμετροι, Αντίδραση και Αντιμετώπιση, Μετά το συμβάν.
8. Ένοπλη συμπλοκή: Καταστροφές που προκαλούνται, Ανάπτυξη στρατηγικής αντιμετώπισης του φαινομένου, Μείωση κινδύνου, Σχεδιασμός αντίδρασης, Τεχνικές και στρατηγικές παράμετροι, Αντίδραση και Αντιμετώπιση, Μετά το συμβάν.
9. Άλλοι κίνδυνοι: Απρόσμενες καιρικές συνθήκες, Ανθρώπινοι παράγοντες (π.χ. βανδαλισμός, κλοπή, κ.ά.): Καταστροφές που προκαλούνται, Ανάπτυξη στρατηγικής αντιμετώπισης του φαινομένου, Μείωση κινδύνου, Σχεδιασμός αντίδρασης, Τεχνικές και στρατηγικές παράμετροι, Αντίδραση και Αντιμετώπιση, Μετά το συμβάν.

Τα θεωρητικά μαθήματα συνδυάζονται με εργαστήρια διάρκειας 1 ώρας εβδομαδιαίως, κατά την οποία οι εκπαιδευόμενοι έχουν την ευκαιρία να πραγματοποιήσουν ασκήσεις στα παραπάνω αντικείμενα.

**15 ΜΑΘΗΜΑ: ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΣΥΛΛΟΓΩΝ - ΧΕΙΡΙΣΜΟΣ ΚΑΙ
ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΕΡΓΩΝ ΤΕΧΝΗΣ**

ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ: 56/εξάμηνο, 4/εβδομάδα
ΕΙΔΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ: ΜΙΚΤΟ

ΕΞΑΜΗΝΟ Γ΄:	2 ΩΡΕΣ/ΕΒΔΟΜΑΔΑ ΘΕΩΡΙΑ
ΕΞΑΜΗΝΟ Γ΄:	2 ΩΡΕΣ/ΕΒΔΟΜΑΔΑ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ

ΣΤΟΧΟΣ: Η εξοικείωση των καταρτιζόμενων με τους τρόπους ασφαλούς χειρισμού και μεταφοράς έργων τέχνης. Η αναγνώριση των φθορών που υπόκεινται τα έργα τέχνης και ο τρόπος καταγραφής αυτών. Η πρόληψη καταστροφών.

ΘΕΩΡΙΑ:

- Βασικές αρχές της διαχείρισης συλλογών.
- Διαδικασίες εισαγωγής των αντικειμένων στο μουσείο.
- Αποθήκευση – ασφαλή υλικά αποθήκευσης – οργάνωση της αποθήκης – φυσική ασφάλεια.
- Χειρισμός αρχαιολογικού υλικού.
- Χειρισμός έργων ζωγραφικής.
- Χειρισμός ιστορικού-λαογραφικού υλικού.
- Χειρισμός τεχνολογικού υλικού-μηχανημάτων.
- Χειρισμός οργανικών υλικών.
- Μέθοδοι συσκευασίας έργων τέχνης – προτεινόμενα υλικά συσκευασίας για όλα τα έργα (δισδιάστατα-τρισδιάστατα).
- Ασφαλής μεταφορά έργων τέχνης: πιθανοί κίνδυνοι ανάλογα με την ύλη του αντικειμένου και τον τρόπο μεταφοράς (οδικά, σιδηροδρομικά, αεροπορικά, κ.λ.π.). Επίδραση των ατμοσφαιρικών παραγόντων (ατμοσφαιρική πίεση, θερμοκρασία και σχετική υγρασία) στη μεταφορά.

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ: Στη διάρκεια των εργαστηρίων οι καταρτιζόμενοι θα εξασκηθούν στον τρόπο χειρισμού, συσκευασίας και μεταφοράς έργων τέχνης διάφορων υλικών.

16. ΜΑΘΗΜΑ: **ΥΓΙΕΙΝΗ - ΠΡΩΤΕΣ ΒΟΗΘΕΙΕΣ**

ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ: 28/εξάμηνο, 2./εβδομάδα
ΕΙΔΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ: ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑΚΟ

ΕΞΑΜΗΝΟ Γ': 2 ΩΡΕΣ/ΕΒΔΟΜΑΔΑ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ

ΣΤΟΧΟΣ: Στόχος του μαθήματος είναι η εξοικείωση των καταρτιζομένων με μεθόδους πρώτων βοηθειών.

ΑΝΑΛΥΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

- Στοιχεία για το ανθρώπινο σώμα.
- Εξωτερικοί τραυματισμοί, Κατάγματα, Αιμορραγίες, Εξαρθρώσεις, Διαστρέμματα.
- Τρόποι επιδέσεως και απολύμανσης τραυμάτων (είδη επιδέσμων)
- Προβλήματα αναπνευστικά και κυκλοφορικού συστήματος (ηλίαση, θερμopleξία, υποθερμία, λιποθυμία, σοκ, καρδιακή προσβολή, κ.λπ.)
- Μέθοδοι τεχνητής αναπνοής
- Αλλεργίες και δηλητηριάσεις
- Παροχή φαρμάκων (π.χ. αντιοφικός ορός).

**17. ΜΑΘΗΜΑ: ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑΣ ΓΙΑ ΤΗΝ
ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗ ΚΑΙ ΦΥΣΙΚΗ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑ**

ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ: 28/εξάμηνο, 2/εβδομάδα
ΕΙΔΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ: ΘΕΩΡΙΑ

ΕΞΑΜΗΝΟ Δ΄: 2 ΩΡΕΣ/ΕΒΔΟΜΑΔΑ ΘΕΩΡΙΑ
--

ΣΤΟΧΟΣ: Σκοπός του μαθήματος είναι οι καταρτιζόμενοι να γνωρίζουν τις έννοιες και την προστασία των πολιτιστικών αγαθών, καθώς και τη βασική διάκρισή τους σε αρχαία, βυζαντινά-μεσαιωνικά έργα τέχνης και έργα τέχνης μεταγενέστερα του 1830. Επίσης θα μπορούν να γνωρίζουν πώς θα ενεργήσουν σε περίπτωση εύρεσης αρχαίων (υποχρεώσεις, δικαιώματα).

ΑΝΑΛΥΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

1. Πολιτιστικά Αγαθά (Ν. 1103/80)
Έννοια. Κατηγορίες. Προστασία έναντι παρανόμου εισαγωγής, εξαγωγής και μεταβιβάσεως κυριότητας,
Προστασία εν περιπτώσει ενόπλου συρράξεως (Ν. 114/81).
2. Παγκόσμια Πολιτιστική και Φυσική Κληρονομιά (Ν. 1126/81).
Έννοιες. Προστασία.
3. Αρχαιολογική Κληρονομιά (Ν. 1127/81)
Έννοια. Αρχαιολογικά αντικείμενα. Σπήλαια (απόφ. ΥΠΠΕ 34593/1108/1983). Προστασία.
4. Διάκριση έργων τέχνης βάσει χρονολογίας
Αρχαία (μέχρι 1453 μ.Χ.)
Βυζαντινά - Μεσαιωνικά (μέχρι 1830 μ.Χ.)
Μεταγενέστερα του 1830 μ.Χ.
- 4α. Νόμος περί Αρχαιοτήτων (Ν. 5351/32)
Έννοια αρχαίων. Εύρεση αρχαίων, υποχρέωση δήλωσης, συνέπειες. Ανασκαφές (νόμιμες - παράνομες). Προστασία.
- 4β. Προστασία των Βυζαντινών και Μεσαιωνικών έργων τέχνης.
- 4γ. Προστασία έργων τέχνης μεταγενεστέρων του 1830 (Ν. 1469/50).
- 4δ. Εκκλησιαστικά πράγματα (άρθ. 45 Ν.590/77).
Έννοια. Προστασία.

18. ΜΑΘΗΜΑ: **ΚΩΔΙΚΕΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑΣ**

ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ: 14/εξάμηνο, 1./εβδομάδα
ΕΙΔΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ: ΘΕΩΡΙΑ

ΕΞΑΜΗΝΟ Δ΄: 1 ΩΡΑ/ΕΒΔΟΜΑΔΑ ΘΕΩΡΙΑ
--

ΣΤΟΧΟΣ: Σκοπός του μαθήματος είναι η εξοικείωση των καταρτιζομένων με τους κώδικες επαγγελματικής συμπεριφοράς που ισχύουν για το επάγγελμά τους με βάση τα εθνικά και διεθνή δεδομένα. Αυτά αφορούν τόσο σε θέματα συμπεριφοράς προς τους επισκέπτες του μουσείου και του αρχαιολογικού χώρου, όσο και σε θέματα προστασίας του υλικού υπό τη φύλαξή τους.

ΑΝΑΛΥΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

1. Εθνικοί και διεθνείς κώδικες επαγγελματικής συμπεριφοράς και δεοντολογίας για τους εργαζομένους στα μουσεία (π.χ. κώδικας του ICOM)
2. Ποινικές διατάξεις σχετικές με τα πολιτιστικά αγαθά.
 Διακεκριμένη κλοπή (374 Π.Κ.)
 Διακεκριμένη φθορά ξένης ιδιοκτησίας (382 Π.Κ.)
 Δολία αποφυγή πληρωμής εισιτηρίου (391 Π.Κ.)

19 ΜΑΘΗΜΑ: **ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ**

ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ: 42/εξάμηνο, 3/εβδομάδα

ΕΙΔΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ: ΜΙΚΤΟ

ΕΞΑΜΗΝΟ Δ΄:	2 ΩΡΕΣ/ΕΒΔΟΜΑΔΑ ΘΕΩΡΙΑ 1 ΩΡΑ / ΕΒΔΟΜΑΔΑ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ
--------------------	---

ΣΤΟΧΟΣ: Η εξοικείωση των καταρτιζόμενων με τα ηλεκτρονικά συστήματα προστασίας από κλοπή και η εκπαίδευσή τους, ώστε να είναι σε θέση να χειριστούν συστήματα ασφαλείας και να συμβάλλουν στη βελτίωση της αποτελεσματικότητά τους.

ΑΝΑΛΥΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

ΘΕΩΡΙΑ:

- Εισαγωγή στα ηλεκτρονικά συστήματα ασφαλείας
 - Κλοπής
 - Φωτιάς
 - Μικροκλίματος
- Συστήματα προστασίας από κλοπή:
 - συμβατικά συστήματα
 - διευθυνσιοδοτημένα συστήματα
 - ενσύρματα συστήματα
 - ασύρματα συστήματα
- Τρόποι φύλαξης:
 - Συστήματα φύλαξης:
 - ανιχνευτές κίνησης
 - μαγνητικές επαφές
 - αντικραδασμικά
 - κουρτίνες, κ.λ.π.
 - Πύλες προσπέλασης
 - Καρταναγνώστες
 - Κλειστό κύκλωμα τηλεόρασης (C.C.T.V.)
 - Ανθρώπινο δυναμικό
- Τεχνικοοικονομική μελέτη συστημάτων ασφαλείας
- Αντιμετώπιση εμπλοκών στη λειτουργία των συστημάτων
 - Αντίδραση σε περίπτωση ενεργοποίησης συναγερμού
 - Αντιμετώπιση αναίτιων συναγερμών (false alarm).
 - Επισκευές και συντήρηση των συστημάτων.

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ: 1 ΩΡΑ/ΕΒΔΟΜΑΔΑ

Οι καταρτιζόμενοι θα εξασκηθούν στο χειρισμό των βασικών συστημάτων ασφαλείας με τη χρήση ενός φορητού πίνακα ασφαλείας, ενός χειριστηρίου και των ανάλογων τερματικών (ανιχνευτές κίνησης, μαγνητικές επαφές, κ.λ.π.). Προτείνονται επισκέψεις σε χώρους μουσείων με ηλεκτρονικά συστήματα ασφαλείας για την επιτόπου εξάσκηση των καταρτιζόμενων.

B.3.2.4. Εκπαιδευτικό Υλικό.

Για την παροχή της κατάρτισης στη συγκεκριμένη ειδικότητα απαιτούνται:

- Δυναμικά τεχνικά Εγχειρίδια, ανά γνωστικό αντικείμενο, με ικανοποιητική βιβλιογραφία.
- Βιντεοταινίες με εκπαιδευτικό περιεχόμενο κατά αντικείμενο, που θα βοηθούν στην ολοκληρωμένη αντίληψη των όσων διδάσκονται από τους καταρτιζόμενους.
- Χάρτες (εξειδικευμένοι, π.χ. των αρχαιολογικών θέσεων στην Ελλάδα).
- Slides, για όλα τα μαθήματα.
- Πρόσβαση σε οργανωμένη βιβλιοθήκη.

B.3.2.5. Ενδεικτικός κατάλογος ελάχιστου εξοπλισμού για το πρακτικό μέρος.

Για τη σωστή λειτουργία της ειδικότητας απαιτούνται τα παρακάτω (κατάλογος ενδεικτικός, ενδέχεται να προταθεί και άλλος εξοπλισμός από τους συντάκτες των τεχνικών εγχειριδίων ή τους εκπαιδευτές).

Για όλα τα μαθήματα απαιτούνται:

- ♦ Μηχάνημα προβολής διαφανειών (Διαφανοσκόπιο),
- ♦ Επιδιασκόπιο,
- ♦ Οθόνη προβολής,
- ♦ Βίντεο - τηλεόραση
- ♦ Πίνακας ανά αίθουσα και εργαστήριο,
- ♦ Χαρτοπίνακας,
- ♦ Πρόσβαση σε φωτοαντιγραφικό μηχάνημα.

Για το μάθημα των Η/Υ απαιτείται:

- ♦ εργαστήριο Η/Υ,
- ♦ ικανός αριθμός ηλεκτρονικών υπολογιστών (1 ανά 2 καταρτιζόμενους),
- ♦ εκτυπωτές,
- ♦ χαρτιά, μελάνια, κ.άλλα αναλώσιμα.

Για το μάθημα "Πρώτα σωστικά μέτρα για αρχαιολογικά ευρήματα" απαιτούνται:

- ♦ Γάντια μιας χρήσεως και χειρουργικά,
- ♦ Θερμοϋδρογράφος,
- ♦ Άλλα εργαλεία μετρήσεων θερμοκρασίας και υγρασίας χώρων.
- ♦ Υλικά συσκευασίας και αποθήκευσης: σακκούλες, κουτιά (διαφόρων μεγεθών), χάρτινα και πλαστικά κιβώτια, καρτέλες χάρτινες, ξύλινες και πλαστικές, σπάγκος, σκοινιά, αυτοκόλλητες ταινίες, λάστιχα, χαρτοβάμβακας, γάζα, γύψος, παραφίνη.

Για το μάθημα "Ηλεκτρονικά Συστήματα Ασφαλείας" απαιτείται η χρήση ενός φορητού πίνακα ασφαλείας, ενός χειριστηρίου και των ανάλογων τερματικών (ανιχνευτές κίνησης, μαγνητικές επαφές, κ.λπ.).

B.3.2.6. Υγιεινή και Ασφάλεια κατά τη διάρκεια της Κατάρτισης.

Για τη σωστή και ασφαλή κατάρτιση απαιτούνται: Καταρχήν σωστή κτι

ριακή υποδομή: συνιστάται αίθουσα κατάρτισης (περίπου 1,5 τ.μ. ανά καταρτιζόμενο), ικανοποιητικός χώρος διαλείμματος και χώροι υγιεινής. Οι τελευταίοι θα πρέπει να είναι εύκολα προσβάσιμοι, να διακρίνονται σε χώρους ανδρών και γυναικών, και να διαθέτουν προθάλαμο.

Στα εργαστήρια, πέραν των γενικών χαρακτηριστικών θα πρέπει να υπάρχουν και πρόσθετα μέτρα ασφαλείας. Εκτός δηλ. από τον απαιτούμενο εργαστηριακό εξοπλισμό που περιγράφεται παραπάνω θα πρέπει να υπάρχουν και ειδικές συμπληρωματικές προϋποθέσεις, όπως τοπικός φωτισμός, πρόσθετα μέτρα ασφαλείας και αερισμού (ιδιαίτερα εάν υπάρχουν καύσεις και παραγωγή πτητικών αερίων), φαρμακείο πρώτων βοηθειών, ελεγμένες και ασφαλείς (με πιστοποιητικά) ηλεκτρικές και υδραυλικές εγκαταστάσεις, καθώς και θέρμανση, πυροπροστασία (πυροσβεστήρες) και ειδική σήμανση (π.χ. σχεδιάγραμμα με εξόδους κινδύνου).

Στους καταρτιζόμενους θα πρέπει να δοθεί κανονισμός ασφαλείας, ο οποίος θα περιλαμβάνει οδηγίες για εκκένωση του κτιρίου σε περίπτωση έκτακτης ανάγκης, και οδηγίες για συγκεκριμένα εργαστήρια. Θα πρέπει επίσης όλοι οι καταρτιζόμενοι να παρακολουθήσουν ειδικό σεμινάριο “Ασφάλειας και Υγιεινής” κατά την έναρξη της κατάρτισής τους. Επιβάλλεται η συνεχής παρουσία κατά τη διάρκεια των ωρών κατάρτισης στους χώρους κατάρτισης υπεύθυνου για θέματα ασφαλείας, ειδικά ορισμένου από τη διεύθυνση του Ι.Ε.Κ. και εκπαιδευμένου σε θέματα ασφαλείας.

B.3.2.7. Προσόντα Εκπαιδευτών.

1. Αγγλικά ή Γαλλικά: Πτυχιούχος ΑΕΙ Τμήματος Φιλολογίας στην αντίστοιχη γλώσσα ή κάτοχος επάρκειας στη συγκεκριμένη γλώσσα.
2. Ιστορία της Τέχνης: Πτυχιούχος της Φιλοσοφικής Σχολής με ειδίκευση στην Αρχαιολογία και Ιστορία της Τέχνης.
3. Περιβαλλοντική Αγωγή - Οικολογία: Περιβαλλοντολόγος, απόφοιτος ΑΕΙ με μεταπτυχιακές σπουδές σε θέματα περιβαλλοντικά, ή απόφοιτος του Γεωπονικού Πανεπιστημίου ή Γεωπονικής Σχολής ΑΕΙ.
4. Χρήση Η/Υ: Πτυχιούχος των Τμημάτων Πληροφορικής ΑΕΙ ή ΤΕΙ.
5. Ελληνική Λαϊκή Τέχνη: Πτυχιούχος της Φιλοσοφικής Σχολής με ειδίκευση στην Αρχαιολογία και Ιστορία της Τέχνης.
6. Φυσική Αγωγή και Τεχνικές Αυτοάμυνας: Πτυχιούχος ΤΕΦΑΑ
7. Ιστορία και Υλικός Πολιτισμός: Πτυχιούχος της Φιλοσοφικής Σχολής με ειδίκευση στην Ιστορία ή στην Αρχαιολογία και Ιστορία της Τέχνης και με μεταπτυχιακές σπουδές μουσειολογίας.
8. Στοιχεία μουσειολογίας: Πτυχιούχος ΑΕΙ, κατά προτεραιότητα της Φιλοσοφικής Σχολής, με μεταπτυχιακές σπουδές μουσειολογίας.
9. Τουριστική ψυχολογία: Πτυχιούχος Τμήματος Ψυχολογίας ΑΕΙ.
10. Εισαγωγή στις βασικές έννοιες προστασίας της πολιτιστικής κληρονομιάς. Πτυχιούχος της Φιλοσοφικής Σχολής με μεταπτυχιακές σπουδές μουσειολογίας, ή απόφοιτος του Παντείου Πανεπιστημίου.
11. Βασικές αρχές φύλαξης και προστασίας μνημείων και αρχαιολογικών χώρων: Πτυχιούχος της Φιλοσοφικής Σχολής με μεταπτυχιακές σπουδές μουσειολογίας.

12. Επιχειρηματικότητα - Τεχνική Επικοινωνίας: Απόφοιτος ΑΕΙ, Τμήμα Μάρκετινγκ, ή ΜΜΕ, ή Διοίκηση Επιχειρήσεων, ή Πολιτικής Επιστήμης.
13. Αρχές Προληπτικής Συντήρησης: Συντηρητής απόφοιτος ΤΕΙ Συντήρησης ή αντίστοιχης αναγνωρισμένης σχολής του εξωτερικού.
14. Αντιμετώπιση έκτακτων περιστατικών: Πτυχιούχος της Φιλοσοφικής Σχολής με μεταπτυχιακές σπουδές μουσειολογίας ή συντηρητής απόφοιτος ΤΕΙ Συντήρησης ή αντίστοιχης αναγνωρισμένης σχολής εξωτερικού.
15. Διαχείριση συλλογών - Χειρισμός και μεταφορά έργων τέχνης: Πτυχιούχος της Φιλοσοφικής Σχολής με μεταπτυχιακές σπουδές μουσειολογίας ή συντηρητής απόφοιτος ΤΕΙ Συντήρησης ή αντίστοιχης αναγνωρισμένης σχολής του εξωτερικού.
16. Πρώτες Βοήθειες - Υγιεινή: Νοσοκόμος απόφοιτος ΤΕΙ ή Ιατρός πτυχιούχος Ιατρικής Σχολής Πανεπιστημίου.
17. Στοιχεία Αρχαιολογικής Νομοθεσίας και Κώδικες Επαγγελματικής Συμπεριφοράς: Πτυχιούχος Νομικής Σχολής. ΑΕΙ, ή Φιλοσοφικής Σχολής (Αρχαιολόγος) με επαγγελματική εμπειρία 5 ετών.
18. Ηλεκτρονικά Συστήματα Ασφαλείας: Ηλεκτρολόγος – Μηχανικός Απόφοιτος αντίστοιχου τμήματος του Πολυτεχνείου, ΑΕΙ, ή ΤΕΙ, ή έχων Ζετή τουλάχιστον αποδεδειγμένη επαγγελματική εμπειρία σε αυτό το αντικείμενο εργασίας.

B.4. Εξετάσεις Εσωτερικές (κατά τη διάρκεια της κατάρτισης).

Κατά την διάρκεια της κατάρτισης οι υποψήφιοι θα εξετάζονται στα επιμέρους μαθήματα μέσω γραπτών και προφορικών δοκιμασιών, τεστ δεξιοτήτων, μελετών, και την ανάπτυξη θεμάτων. Έτσι θα παρακολουθείται η πρόοδος και θα αναπτύσσεται η ερευνητικότητα του κάθε καταρτιζομένου. Στα μαθήματα πραγματοποιούνται εξετάσεις προόδου δύο φορές το εξάμηνο και τελικές εξετάσεις στο τέλος του εξαμήνου.

Οι εξετάσεις προόδου προσδιορίζονται βάσει της μορφής του κάθε μαθήματος. Τα μαθήματα θεωρητικής κατάρτισης που περιλαμβάνουν Αγγλικά (ή Γαλλικά), 'περιβαλλοντική αγωγή-οικολογία', 'επιχειρηματικότητα-τεχνική επικοινωνίας', 'ιστορία της τέχνης', 'ελληνική λαϊκή τέχνη', 'ιστορία και υλικός πολιτισμός', 'στοιχεία μουσειολογίας', 'τουριστική ψυχολογία', 'εισαγωγή στις βασικές έννοιες προστασίας της πολιτιστικής κληρονομιάς', 'βασικές αρχές φύλαξης και προστασίας μνημείων και αρχαιολογικών χώρων', 'στοιχεία αρχαιολογικής νομοθεσίας και κώδικες επαγγελματικής συμπεριφοράς', θα εξετάζονται γραπτώς. Οι καταρτιζόμενοι θα απαντούν σε ερωτήματα που καλύπτουν όλο το φάσμα της διδακτέας ύλης.

Οι γραπτές εξετάσεις μπορεί να συμπεριλάβουν και τύπο ερωτήματος με πολλαπλές απαντήσεις όπου ο καταρτιζόμενος πρέπει να διαλέξει την σωστή απάντηση. Δύναται αντί της γραπτής εξέτασης να γίνεται εκπόνηση εργασίας σε ορισμένα από τα παραπάνω μαθήματα. Τούτο είναι στην ευχέρεια του εκπαιδευτή. Στο μάθημα της ξένης γλώσσας πέρα από την γραπτή δοκιμασία οι καταρτιζόμενοι εξετάζονται και προφορικά. Έτσι θα διαπιστώνεται η ικανότητα τους να επικοινωνούν προφορικά στην ξένη γλώσσα.

Οι καταρτιζόμενοι εξετάζονται πρακτικά στο μάθημα 'συστήματα ασφαλείας', καθώς και στην χρήση Ηλεκτρονικού Υπολογιστή. Φυσική αγωγή και τεχνικές αυτοάμυνας, πρώτες βοήθειες - υγιεινή. Με τις εξετάσεις προόδου ο εξεταστής θα μπορεί να αξιολογήσει κατά πόσο ο καταρτιζόμενος μπορεί να εφαρμόσει πρακτικά όσα διδάχτηκε στην θεωρία.

Τα μαθήματα που συνδυάζουν θεωρητική και πρακτική κατάρτιση ('μικτά' μαθήματα) θα εξετάζονται γραπτώς στο θεωρητικό μέρος και με πραγματοποίηση έργου για τα πρακτικά μαθήματα. Στην συγκεκριμένη ειδικότητα τέτοια μαθήματα είναι 'αρχές προληπτικής συντήρησης', 'αντιμετώπιση έκτακτων περιστατικών', 'διαχείριση συλλογών - χειρισμός και μεταφορά έργων τέχνης'.

Οι τελικές εξετάσεις διενεργούνται στο τέλος κάθε εξαμήνου με την ολοκλήρωση του συγκεκριμένου κύκλου μαθημάτων. Στα θεωρητικά μαθήματα οι καταρτιζόμενοι θα εξετάζονται από ένα μέχρι και τέσσερα θέματα. Όπως και με τις εξετάσεις προόδου αντί για θέματα οι καταρτιζόμενοι δύνανται για ορισμένα μαθήματα να απαντούν σε ερωτήματα. Τέτοιο μάθημα είναι για παράδειγμα η ιστορία της τέχνης. Ο αριθμός των ερωτημάτων δεν θα είναι μικρότερος από 25 για ένα μάθημα 2 ωρών την εβδομάδα και έτσι θα καλύπτεται όλο το φάσμα της διδασκτέας ύλης.

Οι τελικές εξετάσεις των πρακτικών μαθημάτων θα διενεργούνται με τρόπους που θα ορίσουν οι εκπαιδευτές. Ως αναγκαία κρίνεται η χρήση του εκπαιδευτικού υλικού και εξοπλισμού που χρησιμοποιήσαν οι καταρτιζόμενοι στην διάρκεια των μαθημάτων τους και τα οποία περιγράφονται αναλυτικά στα κεφάλαια Β.3.2.3-4. Τέλος και στα πρακτικά μαθήματα μπορεί να αξιολογείται ο κάθε καταρτιζόμενος με διάφορα τεστ δεξιοτήτων.

Για τα μικτά μαθήματα ισχύουν στις τελικές εξετάσεις ότι και στις εξετάσεις προόδου.

Β.5. Πανελλήνιες Εξετάσεις Πιστοποίησης της Επαγγελματικής Κατάρτισης.

Β.5.1. Προβλεπόμενη διαδικασία Εξετάσεων.

Για την απόκτηση Διπλώματος ή Πιστοποιητικού Επαγγελματικής Κατάρτισης (αναγράφεται Δίπλωμα ή Πιστοποιητικό αν πρόκειται για ειδικότητες Μεταλυκειακές ή Μεταγυμνασιακές αντίστοιχα) στην Ειδικότητα «Φύλακας Μουσείων και Αρχαιολογικών Χώρων» πρέπει να ικανοποιούνται οι παρακάτω προϋποθέσεις:

- α) Ολοκλήρωση της φοίτησης στο Ι.Ε.Κ. και απόκτηση της Βεβαίωσης Επαγγελματικής Κατάρτισης (Β.Ε.Κ.)
- β) Επιτυχία στο Θεωρητικό μέρος των Τελικών Εξετάσεων Πιστοποίησης Επαγγελματικής Κατάρτισης.
- γ) Επιτυχία στο Πρακτικό μέρος των Τελικών Εξετάσεων Πιστοποίησης Επαγγελματικής Κατάρτισης.

Όσον αφορά τη διενέργεια των Τελικών Εξετάσεων Πιστοποίησης Επαγγελματικής Κατάρτισης, συγκροτείται στην Κ.Υ του Ο.Ε.Ε.Κ., Κεντρική Εξεταστική Επιτροπή Πιστοποίησης Επαγγελματικής Κατάρτισης (Κ.Ε.Ε.Π.Ε.Κ.), που έχει ως έργο, την ομαλή και αδιάβλητη διεξαγωγή των εξετάσεων.

Σε περιφερειακό επίπεδο συγκροτούνται κατά τις Εξεταστικές Περιόδους, Πιστοποίησης οι Περιφερειακές Εξεταστικές Επιτροπές Πιστοποίησης (Π.Ε.Ε.Π.). Οι επιτροπές αυτές έχουν ως έργο την οργάνωση και εφαρμογή των διαδικασιών, που είναι σχετικές με τις εξετάσεις αυτές, στην περιφέρειά τους. Τούτο γίνεται με βάση τις, εκάστοτε, ισχύουσες Αποφάσεις του Δ.Σ του Ο.Ε.Ε.Κ. και τις οδηγίες της Κ.Ε.Ε.Π.Ε.Κ. και των Π.Ε.Ε.Π.¹

Η Πιστοποίηση Επαγγελματικής Κατάρτισης, βασίζεται σε εξετάσεις Θεωρητικού και Πρακτικού Μέρους, που διεξάγονται σε Εθνικό Επίπεδο.

Κατά την εξέταση του Θεωρητικού Μέρους επιδιώκεται να διαπιστωθεί κατά πόσον ο απόφοιτος του Ι.Ε.Κ. κατέχει και είναι ικανός να χρησιμοποιεί, σε συγκεκριμένες επαγγελματικές εφαρμογές, τις θεωρητικές γνώσεις που απαιτούνται για την άσκηση του επαγγέλματος.

Κατά την εξέταση του Πρακτικού Μέρους ελέγχονται οι επαγγελματικές ικανότητες και δεξιότητες του εξεταζομένου, όπως αυτές περιγράφονται στο προφίλ του επαγγέλματος και στα επί μέρους επαγγελματικά καθήκοντα.

Δίπλωμα ή Πιστοποιητικό, αν πρόκειται για ειδικότητες Μεταλυκειακές ή Μεταγυμνασιακές αντίστοιχα, δικαιούνται, όσοι επιτύχουν και στις δύο εξετάσεις.

Οι ενδιαφερόμενοι που απέτυχαν, μπορούν να συμμετέχουν εκ νέου στις εξετάσεις Πιστοποίησης. Ο υποψήφιος, ο οποίος επέτυχε μόνο στο Πρακτικό ή Θεωρητικό Μέρος των εξετάσεων, κατοχυρώνει την βαθμολογία στο μέρος αυτό για τρία (3) συνεχή έτη, κατά τη διάρκεια των οποίων συμμετέχει μόνο στις εξετάσεις του μέρους στο οποίο απέτυχε. Αν μέσα στο διάστημα των τριών (3) ετών δεν επιτύχει και στο άλλο μέρος των εξετάσεων, υποχρεούται να συμμετάσχει εκ νέου και στα δύο μέρη των εξετάσεων Πιστοποίησης, με βάση τον ισχύοντα Κανονισμό Κατάρτισης.

B.5.2. Εξεταστέα ύλη θεωρητικού μέρους.

Κατά την εξέταση του Θεωρητικού Μέρους των εξετάσεων Πιστοποίησης, οι εξεταζόμενοι καλούνται να απαντήσουν γραπτώς σε αριθμό ερωτήσεων που αναφέρονται στο Θεωρητικό μέρος του Γνωστικού Αντικείμενου της Ειδικότητας. Η διάρκεια των εξετάσεων Θεωρητικού Μέρους είναι 3 ώρες.

Ακολουθούν υποδείγματα ερωτήσεων Θεωρητικών μαθημάτων

A. Στοιχεία Μουσειολογίας

1. Ποία τα είδη μουσείων και ποιές οι ιδιαιτερότητες του καθενός.
2. Εκπαιδευτικές δραστηριότητες που λαμβάνουν χώρα σε ένα μουσείο και σε ένα αρχαιολογικό χώρο.

3. Ποίος ο ρόλος των δημοσίων σχέσεων στην προβολή και ανάδειξη ενός μουσείου ή αρχαιολογικού χώρου.

Β. Αντιμετώπιση Εκτάκτων Περιστατικών

1. Ποίοι κίνδυνοι μπορεί να απειλήσουν την ασφάλεια ενός μουσείου.
2. Διαφορές και ομοιότητες στην προστασία ενός μουσείου και ενός αρχαιολογικού χώρου.
3. Ποία τα μέτρα αντισεισμικής προστασίας ενός μουσείου.

Γ. Βασικές αρχές φύλαξης και προστασίας μουσείων και αρχαιολογικών χώρων.

1. Τα καθήκοντα και αρμοδιότητες του προσωπικού ασφαλείας.
2. Τρόποι επιτήρησης ανοιχτών και υπαίθριων χώρων.
3. Αναφέρετε μέτρα προστασίας στη μετακίνηση εκθεμάτων εντός και εκτός μουσείου.

Δ. Εισαγωγή στις Βασικές Έννοιες προστασίας της πολιτιστικής κληρονομιάς

1. Η σημασία της πολιτιστικής κληρονομιάς για το άτομο και τους λαούς.
2. Λαμβάνοντας υπόψη την περίπτωση της Κυπριακής Δημοκρατίας μετά το 1974, αναφέρετε τις τακτικές που χρησιμοποιούνται από κράτη για την διεκδίκηση για επαναπατρισμό αρχαιοτήτων που έχουν παρανόμως εξαχθεί σε άλλα κράτη.
3. Ποίες είναι οι διεθνείς συνθήκες που προστατεύουν την πολιτιστική κληρονομιά.

Ε. Κώδικες Επαγγελματικής Συμπεριφοράς

1. Ποίες είναι οι διατάξεις που αφορούν στην κλοπή από μουσείο
2. Τι γνωρίζετε για τον κώδικα ICOM?
3. Ποία μέτρα παίρνουμε σε περίπτωση δολίας αποφυγής πληρωμής εισιτηρίου.

Ζ. Περιβαλλοντική Αγωγή-Οικολογία

1. Ποίες οι βασικές αιτίες της ρύπανσης του περιβάλλοντος.
2. Τρόποι πρόληψης πυρκαγιών σε αρχαιολογικούς χώρους.
3. Συζητήσετε την σημασία της ανακύκλωσης για την εξοικονόμηση ενέργειας και υλικών.

Η. Διαχείριση συλλογών-Χειρισμός και μεταφορά έργων τέχνης

1. Μέθοδοι συσκευασίας έργων τέχνης.
2. Ποίοι είναι οι σύγχρονοι τρόποι ασφαλής αποθήκευσης αρχαίων αντικειμένων.
3. Τρόποι χειρισμού έργων ζωγραφικής.

Θ. Στοιχεία Νομοθεσίας για την πολιτιστική και φυσική κληρονομιά

1. Ενέργειες που έπονται της εύρεσης αρχαιοτήτων εντός αρχαιολογικού χώρου.
 1. Τι ορίζεται νομοθετικά ως 'Πολιτιστική Κληρονομιά'.
 2. Με βάση ποία χαρακτηριστικά διαιρούνται νομοθετικά τα έργα τέχνης.

Ι. Ιστορία και Υλικός Πολιτισμός

1. Τρόποι που τα μνημεία διαμορφώνουν την ιστορική συνείδηση ενός λαού.
2. Ο ρόλος των μνημείων στην Ιστορική Παιδεία.
3. Ορίσατε την έννοια 'Υλικός Πολιτισμός'.

Κ. Επιχειρηματικότητα (Δομή και Λειτουργία Οργανισμών)-Τεχνική Επικοινωνίας

1. Αρχές οργάνωσης που διέπουν την λειτουργία ενός μουσείου.
2. Η διοικητική λειτουργία των μουσείων.
3. Σε ποιο είδος οργανισμού υπάγεται ένα μουσείο?

Λ. Αρχές Προληπτικής Συντήρησης

1. Μέθοδοι συντήρησης αρχαίων αντικειμένων από οργανική ύλη.
2. Ποίες είναι οι αρχές προστασίας μνημείων και ιστορικών κτιρίων.
3. Κυριότερες μορφές φθοράς έργων ζωγραφικής.

Μ. Ιστορία Τέχνης

1. Τα βασικά χαρακτηριστικά της τέχνης της Αρχαϊκής περιόδου.
2. Αναλύσατε τις καινοτομίες που εισήχθησαν στην ελληνική τέχνη κατά την Κλασσική Εποχή.
3. Διαφορές της Μυκηναϊκής από την Μινωϊκή τέχνη.

Ν. Τουριστική Ψυχολογία

1. Ποία είναι τα μέσα έκφρασης της Τουριστικής συμπεριφοράς
2. Τρόποι αντιμετώπισης πανικού σε μια ομάδα ανθρώπων

Ξ. Ελληνική Λαϊκή Τέχνη

1. Τι γνωρίζετε για την λαϊκή τέχνη της Θεσσαλίας των αρχών του 19^{ου} αιώνα.
2. Ποία είναι η σχέση της Ελληνικής λαϊκής ζωγραφικής με τις ευρωπαϊκές καλλιτεχνικές σχολές κατά τον 19^ο αιώνα.
3. Τι γνωρίζετε για τον ζωγράφο Θεόφιλο.

B.5.3. Εξεταστέα ύλη πρακτικού μέρους.

Κατά την εξέταση του Πρακτικού Μέρους των Εξετάσεων Πιστοποίησης, οι υποψήφιοι εξετάζονται σε θέματα που επιλέγονται από τους εξεταστές από τον κατάλογο στοχοθεσίας πρακτικών ικανοτήτων και δεξιοτήτων, που περιλαμβάνεται στον ισχύοντα Οδηγό Κατάρτισης.

Αναπτύσσεται η αναγκαία υλικοτεχνική υποδομή για την πραγματοποίηση των Εξετάσεων Πρακτικού Μέρους και περιγράφεται η μεθοδολογία εξέτασης των πρακτικών ικανοτήτων και δεξιοτήτων.

Η διάρκεια των εξετάσεων Πρακτικού Μέρους κυμαίνεται από 2 έως 5 ώρες.

Κάθε υποψήφιος εξετάζεται από τρεις (3) εξεταστές. Ο υποψήφιος θεωρείται επιτυχών, εφ' όσον τουλάχιστον δύο από τους τρεις εξεταστές τον χαρακτηρίσουν επιτυχόντα.

B.5.4. Διπλώματα – Πιστοποιητικά – Βεβαιώσεις.

Στους αποφοίτους της Ειδικότητας «Φύλακας Μουσείων και Αρχαιολογικών Χώρων» παρέχονται οι ακόλουθοι τίτλοι:

- α) Βεβαίωση Επαγγελματικής Κατάρτισης (Β.Ε.Κ.). Την Βεβαίωση αυτή αποκτούν οι απόφοιτοι των Ι.Ε.Κ. μετά την επιτυχή ολοκλήρωση της κατάρτισής τους.
- β) Δίπλωμα Επαγγελματικής Κατάρτισης επιπέδου μεταδευτεροβάθμιας Επαγγελματικής Κατάρτισης ή Πιστοποιητικό Επαγγελματικής Κατάρτισης Επιπέδου Ι, αν πρόκειται για ειδικότητες Μεταλυκειακές ή Μεταγυμνασιακές, αντίστοιχα. Απαραίτητη προϋπόθεση είναι η επιτυχής συμμετοχή των κατόχων Β.Ε.Κ. στις εξετάσεις Πιστοποίησης Θεωρητικού και Πρακτικού Μέρους.
- γ) Βεβαίωση Πιστοποίησης Επαγγελματικής Κατάρτισης. Την Βεβαίωση αυτή αποκτούν όλοι όσοι έχουν επιτύχει στις Εξετάσεις Πιστοποίησης και την χρησιμοποιούν μέχρι να εκδοθεί το Δίπλωμά τους.

ΥΠΟΣΗΜΕΙΩΣΗ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ Β'

¹ Το όλο πλαίσιο λειτουργίας ρυθμίζεται με την, υπ. αριθμ. 2026354/4115/0022/ΦΕΚ 509, τ.Β'/1.7.96 (Εθνικό Σύστημα Πιστοποίησης Επαγγελματικής Κατάρτισης), Υπουργική Απόφαση, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.